

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

(підпис)

Олег ШЕРЕМЕТ
(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2024 р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

(підпис) Лада ШІРІНЯН
(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування
на тему: **Особливості оподаткування страхових компаній в Україні**

Виконала: здобувачка 4 курсу, групи 14

Грисик Ганна Василівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Керівник: Толстенко Оксана Юріївна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Рецензент _____
(ім'я та прізвище)

(підпис)

Я, як здобувач (ка) Національного університету харчових технологій, розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я, не надавав (ла) і не одержував (ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач (ка) _____
(підпис)

Київ – 2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут (факультет) Навчально-науковий інститут економіки і управління

Кафедра фінансів

Освітній ступінь бакалавр

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр і назва)

Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування

(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фінансів

/Лада ШІРІНЯН/

«___» _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Грисик Ганна Василівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Особливості оподаткування страхових компаній в Україні

керівник проекту (роботи) Толстенко Оксана Юріївна, к.е.н., доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «19» грудня 2023 р. № 1004-КС

2. Строк подання здобувачем роботи 07 червня 2024 р.

3. Вихідні дані до роботи _____

підручники, навчальні посібники, монографії, періодичне видання, статті, інтернет-ресурси, звітність страхової компанії

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

Розділ 1. Теоретичні засади оподаткування страхової компанії

Розділ 2. Аналіз фінансового стану та оподаткування ПрАТ «СК»АРКС»»

Розділ 3. Напрями вдосконалення оподаткування страхових компаній в Україні

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

табл. 2.1. Фінансові результати ПрАТ «СК»АРКС»» за 2021-2023 рр., табл. 2.2

Динаміка страхових премій та виплат ПрАТ «СК»АРКС»» за 2021-2023 рр., табл. 2.3.

Аналіз фінансового стану ПрАТ «СК»АРКС»» за 2021-2023 рр., табл. 2.4. Аналіз

ліквідності балансу ПрАТ «СК»АРКС»» за 2021-2023 рр., табл. 2.5. Агрегований

баланс ПрАТ «СК»АРКС»» за 2021-2023 рр., тис. грн. табл. 2.7. Аналіз показників

фінансової стійкості ПрАТ «СК»АРКС» за 2021-2023 рр., табл. 2.8. Аналіз рентабельності ПрАТ «СК»АРКС» за 2021-2023 рр., табл. 2.9 Компоненти витрат на прибуток, тис. грн табл. 2.11 Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат ПрАТ «СК»АРКС» за 2021-2023 рр., табл. 2.12. Розрахунок податкової віддачі ПрАТ «СК»АРКС» за 2021-2023 рр., табл. 3.1 Прогнозовані витрати з податку на дохід за кожним видом страхування за диференційованою ставкою для ПрАТ «СК»АРКС» за 2021-2023 рр., табл. 3.2 Розрахунок економії коштів від впровадження диференційного оподаткування ПрАТ «СК»АРКС».

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Толстенко О.Ю		
II	Толстенко О.Ю		
III	Толстенко О.Ю		

7. Дата видачі завдання _____ 19 грудня 2023 року _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Вибір теми, написання заяви, отримання завдання і узгодження плану з керівником	05.12.2023	
2	Робота над 1-м розділом та перевірка керівником	до 15.04.2024	
3	Робота над 2-м розділом та перевірка керівником	до 03. 05.2024	
4	Робота над 3-м розділом та перевірка керівником	до 24.05.2024	
5	Оформлення роботи і подання керівникові для проходження попереднього захисту	до 31.05.2024	
6	Попередній захист	03.06.2024	
7	Доопрацювання кваліфікаційної роботи після попереднього захисту, проходження перевірки на плагіат , узгодження змісту доповіді та презентації з керівником, отримання відзивів на роботу	до 01.06.2023	
8	Підпис остаточного варіанту роботи завідувачем кафедри	07.06.2024	

Здобувач

(підпис)

Грисик Г.В

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Толстенко О.Ю

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Грисик Г. В. «Особливості оподаткування страхових компаній в Україні»

Кваліфікаційна робота на отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Національний університет харчових технологій. Київ, 2024.

Кваліфікаційна робота присвячена вивченню питання оподаткування страхових компаній в Україні.

Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаних джерел і додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано мету, завдання дослідження.

У першому розділі розкрито оподаткування страхових компаній.

Другий розділ присвячений аналізу фінансового стану та оподаткування ПРАТ «СК «АРКС»».

У третьому розділі запропоновано напрями вдосконалення оподаткування страхових компаній в Україні.

Ключові слова: страхова компанія, податки, страхові премії, податок на дохід, податок на прибуток, операційна діяльність, фінансова діяльність, інвестиційна діяльність, диференційоване оподаткування, податкове навантаження.

ABSTRACT

Grysyk H. V. «Features of taxation of insurance companies in Ukraine»

Qualification work for obtaining the educational and qualification level «bachelor» in specialty 072 "Finance, banking and insurance" - National University of Food Technologies. Kyiv, 2024.

The qualification work is devoted to the study of the issue of taxation of insurance companies in Ukraine.

The work consists of an introduction, three sections, conclusions, a list of used sources and appendices.

The introduction substantiates the relevance of the topic and formulates the goal and task of the research.

In the first chapter, the taxation of insurance companies is disclosed.

The second section is devoted to the analysis of the financial status and taxation of PJSC «ARKS».

In the third section, directions for improving the taxation of insurance companies in Ukraine are proposed.

Key words: *insurance company, taxes, insurance premiums, income tax, profit tax, operating activity, financial activity, investment activity, differentiated taxation, tax burden.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОПОДАТКУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ.....	8
1.1. Сутність та значення оподаткування страхових компаній.....	8
1.2. Нормативно-правове регулювання оподаткування страхових компаній в Україні.....	12
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРАТ «СК «АРКС»».....	21
2.1. Загальна характеристика ПРАТ «СК «АРКС»».....	21
2.2. Аналіз фінансового стану ПРАТ «СК «АРКС»».....	30
2.3. Аналіз податкових платежів ПАТ «СК «АРКС»».....	38
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ.....	42
3.1. Зарубіжний досвід податкового регулювання страхового ринку.....	42
3.2. Удосконалення системи оподаткування страхової діяльності на прикладі показників ПАТ «СК «АРКС»».....	46
ВИСНОВКИ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	54
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Страхування, як один з ефективних ринкових механізмів управління ризиками, покликане забезпечити стабільний розвиток економіки і соціальної сфери в державі, стимулювати відповідальну економічну поведінку суб'єктів господарювання, скорочуючи навантаження на бюджет. Страхування дозволяє не тільки відшкодовувати збитки, але і виступає одним з основних джерел довгострокових інвестицій, які необхідні для сталого економічного зростання. Проте, на думку експертів в досліджуваній сфері, існуюча система оподаткування суб'єктів страхового бізнесу в Україні не є ефективною, і, як наслідок, це негативно відбивається на розвитку страхового ринку та економіки загалом.

Особливості оподаткування страхового бізнесу стали предметом наукового пошуку ряду як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Зокрема, серед вітчизняних науковців слід виділити праці І. Гузели, Л. Маршук, В. Плахтій, О. Жам, В. Панькової, О. Сидоренко, О. Пономарьова, А. Синюк, А. Підгірного, Л. Шірінян, С. Бойко, О. Толстенко та ін.

Незважаючи на значну кількість досліджень, на сучасному етапі розвитку страхового ринку України залишається актуальним питання стимулювання розвитку страхової діяльності через сприятливий механізм оподаткування доходів страхових компаній. Це питання потребує подальшого поглибленого дослідження.

Метою кваліфікаційної роботи є поглиблене вивчення особливостей оподаткування страхових компаній в Україні та підходів щодо його вдосконалення.

Для реалізації поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- розкрити сутність та значення оподаткування страхових компаній;
- вивчити нормативно-правове регулювання оподаткування страхових компаній в Україні;
- надати загальну характеристику ПРАТ «СК «АРКС»»;
- провести комплексну оцінку фінансового стану ПРАТ «СК «АРКС»»;
- провести аналіз податкових платежів ПАТ «СК «АРКС»»;
- вивчити зарубіжний досвід податкового регулювання страхового ринку з метою його застосування в практиці українського страхового ринку;
- запропонувати заходи щодо удосконалення системи оподаткування страхової діяльності на прикладі показників ПАТ «СК «АРКС»».

Об’єктом дослідження є процес оподаткування страхових компаній.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти оподаткування страхових компаній в Україні.

Методи дослідження. Під час поглибленого вивчення особливостей оподаткування страхових компаній було застосовано такі методи: узагальнення і порівняння – під час вивчення теоретичних підходів до сутності та значення оподаткування у діяльності страхових компаній; статистичного і графічного аналізу – під час аналізу фінансового стану страхової компанії та зіставлення фактичних даних; системного та комплексного підходу – під час визначення основних напрямів удосконалення системи оподаткування страхової діяльності.

Інформаційною базою дослідження слугували результати досліджень вітчизняних і зарубіжних науковців щодо оподаткування страхових компаній, законодавчі акти, нормативна документація Національного банку України, фінансова звітність ПРАТ «СК «АРКС»», Інтернет – ресурси.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОПОДАТКУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

1.1. Сутність та значення оподаткування страхових компаній

Страхові компанії є специфічними суб'єктами підприємництва – платниками податків. Вони можуть надавати не лише страховий захист, а й акумулюють значні грошові кошти, займаються інвестиційною діяльністю і беруть участь у перерозподілі грошових фондів. Саме тому природно очікувати вплив страховиків на формування валового внутрішнього продукту країни і державного бюджету.

Страхові компанії виступають гарантами для застрахованих осіб щодо покриття збитків, якщо настають страхові випадки за рахунок грошових коштів страхових резервів. Ці кошти не належать страховикові, а лише тимчасово перебувають у його використанні. Страховик має право використовувати ці грошові кошти не лише в страховій діяльності, а також в інвестиційній та фінансовій, отримуючи від них доходи. Як і всі доходи, зазначені також підлягають оподаткуванню, відповідно, постає питання щодо його ефективності.

У зв'язку з цим виникають суперечності: з однієї сторони держава повинна стягувати податки зі страхових компаній з метою наповнення державного бюджету, з іншої – створювати сприятливі умови для розвитку страхового ринку України, застосовуючи податкові пільги [1, с. 82].

Держава здійснює контроль за страховою діяльністю та регулювання з метою забезпечення стабільної роботи страхового ринку. Для цього держава використовує фіскальну політику, законодавчі акти.

Причинами державного регулювання страхової діяльності є:

- оскільки страхування є доволі прибутковим бізнесом, страхові компанії повинні платити податки,

- держава зацікавлена у стимулюванні інвестиційної діяльності страховиків,
- держава прагне захистити кошти страхувальників від фінансового шахрайства,

- розкриття достовірної інформації стосовно діяльності страхових компаній.

В Україні проводяться такі види контролю за діяльністю страховиків:

- ліцензійна – стандарти діяльності страховиків унормовуються ліцензіями;
- контрольна – здійснення державного нагляду за наявністю ліцензій, за формуванням страхових резервів, за розміщенням активів, за правильністю ведення бухгалтерського обліку тощо;

- статистична – нагляд за фінансовою звітністю страховиків, аналіз облікової політики тощо.

Однією з важливих складових державного нагляду за ринком страхування є податкове регулювання. Податкове регулювання ринку страхування – це дії держави, спрямовані як на підтримку розвитку страхового ринку, так і на нівелювання можливих негативних наслідків діяльності суб'єктів страхового ринку [2, с. 96].

В економічній літературі висвітлені різні думки науковців щодо дефініції «оподаткування». Так, в Юридичній енциклопедії зазначено, що «оподаткування – це законодавчо врегульований процес встановлення та утримання податків у країні, визначення їхніх розмірів і ставок, відповідних об'єктів та кола юридичних і фізичних осіб, що підлягають оподаткуванню, а також порядок сплати податків» [3].

Схожою є думка І. Майбурова, який зазначає, що «оподаткування – це процес встановлення, введення та зміни податків і зборів, їх окремих елементів, учасників податкових відносин, а також справляння і сплати податків і зборів» [4, с. 20].

Аналогічний підхід, проте до тлумачення системи оподаткування, застосовують З. Варналій та М. Романюк, досліджуючи її як базис податкової системи [5, с. 152]. При цьому автори розглядають систему оподаткування в інституціонально-функціональній структурі податкової системи поряд з системами: податкового законодавства; податків і зборів; органів влади, що забезпечують сплату податків і зборів; адміністрування податків і зборів.

О. Фрадинський, трактує оподаткування як процес розробки, встановлення, нарахування та утримання обов'язкових платежів до бюджетної системи та позабюджетних фондів держави. Автор акцентує увагу на контролі за надходженням податків та застосуванні каральних санкцій за порушення процесу адміністрування [6, с. 334]. До процесу оподаткування автор включає систему адміністрування податків і зборів, яка є окремою складовою податкової системи.

Ми погоджуємось з думкою І. Гузели, яка вважає, що оподаткування – це законодавчо врегульований процес встановлення, введення, справляння і сплати податків і зборів, визначення й зміни їхніх окремих елементів, суб'єктів податкових відносин, а складовими елементами системи оподаткування є: база оподаткування, об'єкт оподаткування, ставки податку, платники податку, порядок нарахування податку, податковий період тощо [7, с. 46].

Інструментами податкового регулювання називають: строки платежів, податковий кредит, реструктуризацію податкової заборгованості, податкові канікули, , систему санкцій (адміністративна, фінансова та кримінальна відповідальність за недотримання податкового законодавства), уникнення подвійного оподаткування.

Стимулюючими інструментами вважають ті методи, які спрямовані на поліпшення умов діяльності платника податків, тобто на стимулювання його розвитку шляхом зниження податкового навантаження. До інструментів, що стримують податкове регулювання, відносять систему санкцій за невиконання податкового законодавства Крім того, є такі інструменти, які можна віднести і до

стримуючих, і до стимулюючих. До них належить диференціація податкових ставок. З використанням зазначених інструментів, держава має змогу регулювати діяльність всіх господарюючих суб'єктів, в т.ч. і діяльність страховиків [2, с. 96].

Організаційно-правова форма, обсяги і масштаби діяльності обумовлюють види і структуру податкових платежів, що їх сплачують суб'єкти страхового ринку. При цьому може збільшитися бруutto-тариф, а отже, і ціна страхової послуги через податок на прибуток і відрахування на соціальні заходи. Як наслідок, страхувальники можуть відмовитися від страхування, а страхові компанії змушені провадити малозбиткові, але непопулярні види страхування, завдяки яким отримують прибуток. Такі процеси не сприяють розвитку ринку страхування, тому відбувається зменшення кількості довгострокових інвестицій.

На ринку страхування має місце надлишкове податкове навантаження, що значно ускладнює діяльність страховиків. Як результат формується неправильна структура страхових платежів, відбувається зниження рівня страхових виплат, а отже, і страхового захисту, а страхові компанії втрачають чистий дохід. Страхові компанії з метою отримання доходу пропонують такі страхові послуги, які є оптимальними для них, але він не задовольняє попиту потенційних страхувальників. Такі дії страховиків негативно впливають на соціально - економічні процеси в країні. Саме тому є актуальним переглянути систему оподаткування страховиків. Тільки поєднання ринкового механізму з державним регулюванням може сприяти ефективному розвитку ринку страхування. При цьому держава повинна враховувати інтереси платників податку рази із власними інтересами, тобто, в Україні має бути побудована така система оподаткування страховиків, яка б вирішувала одночасно такі завдання: регулювання діяльності страховиків, наповнення державного бюджету та стимулювання розвитку вітчизняного страхового ринку [2, с. 97].

1.2. Нормативно-правове регулювання оподаткування страхових компаній в Україні

З часів незалежності України розроблено і ухвалено низку нових законів та інших регулятивних документів з питань оподаткування діяльності страховиків (перестраховиків), що є обов'язковими до виконання та постійно змінюються в частині об'єкту оподаткування, ставки податку, механізму справляння податкових платежів, надання або скасування податкових пільг.

За роки незалежності України можна виокремити три періоди трансформації інституту податкового регулювання страхового ринку відповідно до інституціональних змін, що відбувалися на ньому [7, с. 67].

Перший період охоплює 1991-1997 рр., для якого діяли такі норми: об'єктом оподаткування страховиків був балансовий прибуток, що розраховувався як різниця між валовими доходами, валовими витратами і амортизацією, а ставка податку на прибуток змінювалася від 55% до 30%. Водночас, у 1996 році був прийнятий Закон України «Про страхування», у якому було передбачено порядок формування прибутку від страхової діяльності, який відрізнявся від порядку, передбаченому в Законі України «Про оподаткування прибутку підприємств» №334/94 від 28.12.1994 р. [8].

Другий період трансформації податкового регулювання (1997 - 2010 рр.) розпочався з прийняттям Закону України № 2834/97-ВР «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 22.05.97 р., відповідно до якого відбулися суттєві зміни в оподаткуванні страхової діяльності та було впроваджено спеціальний механізм податкового регулювання на страховому ринку [9]. Згідно з Законом об'єктом оподаткування в страховика було визначено валовий дохід від страхової діяльності, отриманий у вигляді надходження страхових премій, платежів, внесків, який оподатковується за

ставкою 3%. Валовий дохід від страхової діяльності за договорами довгострокового страхування життя оподатковувався за пільговою ставкою 0%. При цьому валовий дохід страховика не зменшувався на суми страхових платежів (премій, внесків), сплачені (нараховані) за договорами перестрахування. Відтак, страхові премії оподатковуються кілька разів у страховика і перестраховика за ставкою 3%, що суперечить інтересам учасників страхового ринку.

В 2002 році при внесенні змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 24.12.2002 р. було зроблено поправку, згідно якої «оподатковуваний дохід від страхової діяльності» зменшено на суму страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), сплачених (нарахованих) страховиком за договорами перестрахування з резидентом та сплачених за договорами перестрахування з нерезидентом у тому ж податковому періоді [10].

В подальшому збережено систему оподаткування доходів страховика за ставками 0% та 3%, при цьому уточнено окремі її позиції в Законі України № 1957-IV «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 01.07.2004 р. [11]. Зокрема, це стосується премій за договорами перестрахування з нерезидентами, на які об'єкт оподаткування в страховика не зменшується. Крім того, послаблено вимоги до операцій з нерезидентами щодо оподаткування виплат в межах договорів страхування або перестрахування ризиків (у тому числі страхування життя) на користь нерезидентів при страхуванні або перестрахуванні ризику в страховиків-нерезидентів та перестраховиків-нерезидентів, рейтинг фінансової надійності (стійкості) яких не відповідає вимогам, встановленим Кабінетом Міністрів України (ставку оподаткування зменшено з 15% до 3%). Натомість в Законі України № 398-V «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань оподаткування» від 30.11.2006 р. передбачено збільшення ставки оподаткування при перестрахуванні ризиків у нерейтингових перестраховиків-нерезидентів від 3% до 12% [12]. Варто додати, що в 2002 році зменшується ставка податку на

прибуток, одержаного страховиками за видами діяльності, іншими, ніж страхова, з 30% до 25%, яку збережено до 2010 року. Отже, другий період еволюційних змін інституту податкового регулювання характерний впровадженням спеціального механізму оподаткування страхової та перестрахової діяльності, при цьому зміною об'єкту та бази оподаткування, розмірів податкових ставок, порядку справляння податків, надання податкових пільг (для рейтингових перестраховиків-нерезидентів, страховиків за договорами довгострокового страхування життя).

Із введенням в дію Податкового кодексу України в 2010 році і до тепер неодноразово змінюється порядок оподаткування страхової діяльності, ставки податку на прибуток, об'єкт оподаткування.

З 1 січня 2015 р. в Україні запроваджено змішану систему оподаткування страховиків, згідно з якою страхові компанії сплачують: «3% податку від суми страхових платежів, внесків, премій за договорами страхування та співстрахування і 0% – за договорами довгострокового страхування життя, договорами добровільного медичного страхування та договорами страхування у межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема договорами страхування додаткової пенсії; 18% податку на прибуток, отриманого від страхової, фінансової та іншої діяльності страховика» [13].

На відміну від попередньої редакції пп. 156.1.1. Податкового Кодексу, нові зміни виключили з об'єкту оподаткування за ставкою 3% інші, ніж премії, доходи від страхування («інвестиційний дохід, отриманий страховиком від розміщення коштів резервів страхування життя; доходи у вигляді курсових різниць, отриманих від перерахунку страхових резервів, утворених за договорами страхування, та активів, якими представлені страхові резерви за такими договорами, у випадках, якщо такі страхові резерви та/або активи утворені в іноземній валюті; суми винагород, належних страховику за укладеними договорами страхування, співстрахування, перестрахування; частки від

страхових внесків, страхових премій та страхових виплат, нарахованих перестраховиками за договорами перестрахування; винагороди та тантьєми (форма винагороди страховика з боку перестраховика) за договорами перестрахування; винагороди за надання послуг страхового агента, брокера; інші доходи, отримані страховиком)» [13].

Натомість віднесли ці доходи до доходів від іншої операційної діяльності страховика, що враховуються при формуванні фінансового результату такої діяльності до оподаткування із застосуванням ставки податку 18%. Крім того страхові премії є джерелом формування валових доходів та фінансових результатів від страхової діяльності. Хоча нарахований страховиком податок на дохід є різницею, на яку зменшується його фінансовий результат до оподаткування, проте страхові премії не в повному обсязі, але оподатковуються двічі, що збільшує податкове навантаження страховиків. У п. 136.5 ПКУ також зазначено, що податок на дохід, визначений як об'єкт оподаткування, є частиною податку на прибуток.

Схематично порядок оподаткування фінансових результатів страхових компаній зображено на рис. 1.1.

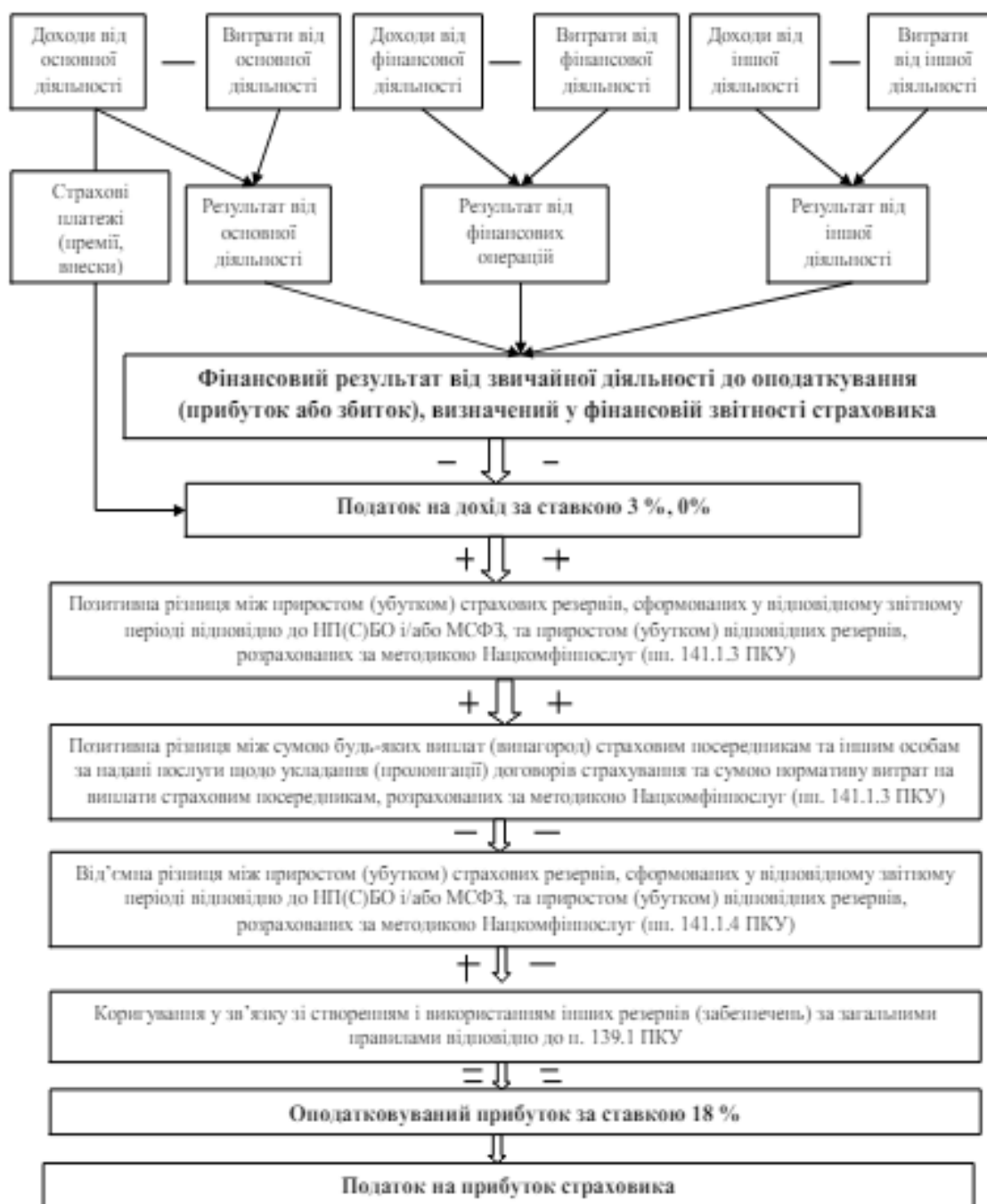

Рис. 1.1. Порядок оподаткування фінансових результатів страховиків з 01.01.2019 р. відповідно до Податкового кодексу України [7, с. 76].

Говорячи про оподаткування доходом від страхової діяльності вважають суму доходів страховика, яка нарахована протягом звітного періоду, у т. ч. (але не виключно) у вигляді:

- 1) страхових платежів, страхових внесків, страхових премій, нарахованих страховиком за договорами страхування, співстрахування і перестрахування ризиків на території України або за її межами протягом звітного періоду, зменшених на суму страхових платежів, страхових внесків, страхових премій, нарахованих страховиком за договорами перестрахування. При цьому страхові платежі, страхові внески, страхові премії за договорами співстрахування включаються до складу доходів страховика (співстраховика) тільки в розмірі його частки страхової премії, передбаченої договором співстрахування;
- 2) інвестиційного доходу, нарахованого страховиком від розміщення коштів резервів страхування життя;
- 3) суми винагород, належних страховику за укладеними договорами страхування, співстрахування, перестрахування;
- 4) доходів від реалізації права регресної вимоги страховика до страхувальника або іншої особи, відповідальної за заподіяні збитки в частині перевищення над виплаченими страховими відшкодуваннями;
- 5) нарахованих відсотків на депоновані премії за ризиками, прийнятими у перестрахуванні;
- 6) суми санкцій за невиконання умов договору страхування, визначеної боржником добровільно або за рішенням суду;
- 7) суми винагород, нарахованих страховиком за надання ним послуг сюрвейєра, аварійного комісара та аджастера, страхового брокера та агента;
- 8) суми повернення частки страхових платежів (внесків, премій) за договорами перестрахування у разі їх дострокового припинення;
- 9) винагород і тантьєм (форм винагороди страховика з боку перестраховика) за договорами перестрахування;

10) інших доходів, нарахованих страховиком у межах страхової діяльності [14].

Страховики або інші резиденти, які здійснюють страхові платежі (страхові внески, страхові премії) та страхові виплати (страхові відшкодування) у межах договорів страхування або перестрахування ризиків, у т. ч. страхування життя на користь нерезидентів, зобов'язані оподатковувати суми, що перераховуються, таким чином:

- у межах договорів із обов'язкових видів страхування, за якими страхові виплати (страхові відшкодування) здійснюються на користь фізичних осіб - нерезидентів, а також за договорами страхування у межах системи міжнародних договорів «Зелена карта» – за ставкою 0%;
- у межах договорів страхування ризиків за межами України, за якими страхові виплати (страхові відшкодування) здійснюються на користь нерезидентів – за ставкою 4% суми, що перераховується, за власний рахунок страховика у момент здійснення перерахування такої суми;
- під час укладання договорів страхування або перестрахування ризику безпосередньо із страховиками та перестраховиками-нерезидентами, рейтинг фінансової надійності (стійкості) яких відповідає вимогам, установленим національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (у тому числі через або за посередництвом перестрахових брокерів, які в порядку, визначеному такою національною комісією, підтверджують, що перестрахування здійснено в перестраховика, рейтинг фінансової надійності (стійкості) якого відповідає вимогам, установленим зазначеною національною комісією), а також під час укладання договорів перестрахування з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, – за ставкою 0 %;
- в інших випадках – за ставкою 12% суми таких платежів (виплат) за власний рахунок у момент здійснення перерахування таких виплат.

Резиденти, які здійснюють виплати нерезидентам за виробництво та/або розповсюдження реклами, під час такої виплати сплачують податок за ставкою 20% суми таких виплат за власний рахунок.

Суми прибутків нерезидентів, які провадять свою діяльність на території України через постійне представництво, оподатковуються в загальному порядку. При цьому таке постійне представництво прирівнюється з метою оподаткування до платника податку, який провадить свою діяльність незалежно від такого нерезидента.

У разі якщо нерезидент провадить свою діяльність не лише в Україні, а й за її межами, і при цьому не визначає прибуток від своєї діяльності, що ведеться ним через постійне представництво в Україні, сума прибутку, що підлягає оподаткуванню в Україні, визначається на підставі складення нерезидентом відокремленого балансу фінансово-господарської діяльності, погодженого з контролюючим органом за місцезнаходженням постійного представництва.

У разі неможливості визначити шляхом прямого підрахування прибуток, отриманий нерезидентами з джерелом його походження з України, оподатковуваний прибуток визначається контролюючим органом як різниця між доходом та витратами, визначеними шляхом застосування до суми отриманого доходу коефіцієнта 0,7.

Нараховані за звітний період витрати страховика, пов'язані одночасно з отриманням доходів від страхової діяльності та іншої діяльності, не пов'язаної із страховою, розподіляються пропорційно питомій вазі доходу, нарахованого від страхової діяльності, та доходу від іншої діяльності, не пов'язаної із страховою.

Окрім податків на доходи та прибутку, страховики сплачують й інші податки, що не пов'язані з їхньою безпосередньою діяльністю на страховому ринку. Страховики можуть бути платниками ПДВ, адже зобов'язані формувати страхові резерви та розміщувати їх у дозволені категорії активів, серед яких, необоротні активи. Тобто страховики, здійснюючи операції з купівлі-продажу

необоротних активів, передання їх в операційну чи фінансову оренду та інші операції (у разі надання страховиком інформаційних, консультаційних послуг), які є об'єктом оподаткування податком на додану вартість, є платниками цього податку. Згідно з Податковим кодексом України страховики зобов'язані сплачувати, крім податку на прибуток: земельний податок (як юридична особа, що має у власності земельну ділянку); податок з власників транспортних засобів; податок з реклами; комунальний податок; внески на обов'язкове державне пенсійне страхування тощо.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

ПРАТ «СК «АРКС»»

2.1. Загальна характеристика ПРАТ «СК «АРКС»»

Датою заснування страхової компанії «АРКС» можна вважати 2 листопада 1993 року, коли було створено ЗАТ «Страхова компанія «Запоріжжя-Вексель», назва якої з часом неодноразово змінювалася. Так, яке 31 березня 1999 року у назві Товариства відбулися зміни, воно стало називатися ЗАТ «Страхова компанія «Вексель – Фінансово-Страховий Альянс», а вже 22 серпня 2003 року Товариство втретє змінило назву на ЗАТ «Страхова компанія «Веско».

2001 рік – створення іншої страхової компанії – «Український страховий Альянс», яка входила до складу банківської групи «Укрсиббанк» і спеціалізацією якої були обов'язкові й добровільні види ризикового страхування.

У 2007 році страхові компанії «Веско» та «Український Страховий Альянс» були куплені зарубіжною страховою групою АХА, яка прийшла на страховий ринок України. В результаті злиття двох страхових компаній була створена нова страхова компанія «АХА Страхування», а 15 вересня 2008 року було зареєстровано компанію з повною назвою ЗАТ «Страхова компанія «АХА Страхування» [15].

У 2019 році було ухвалено рішення про зміну назви Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «АХА Страхування» на Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «АРКС», а державна реєстрація відбулась у червні 2019 р. Як наслідок, були придбані акції Fairfax Financial Holding. За результатами змін, які відбулися у складі та структурі власників Товариства акціонером - власником істотної участі стало ТОВ «Еф.-Еф.-Ейч. Юкрейн Холдінгз» з розміром

частки 99,99%. Товариство є юридичною особою-резидентом і відкрито згідно з законодавством України [15].

Фактичний контроль за ПрАТ «СК «АРКС» здійснює Компанія Fairfax Financial Holdings Limited. Виконавчим директором компанії Fairfax Financial Holdings Limited, станом на 31.12.2023 р. є Прем Ватса, якому належить 43,9% у статутному капіталі Fairfax Financial Holdings Limited, та який має суттєвий вплив на компанію Fairfax Financial Holdings Limited (рис. 2.1).

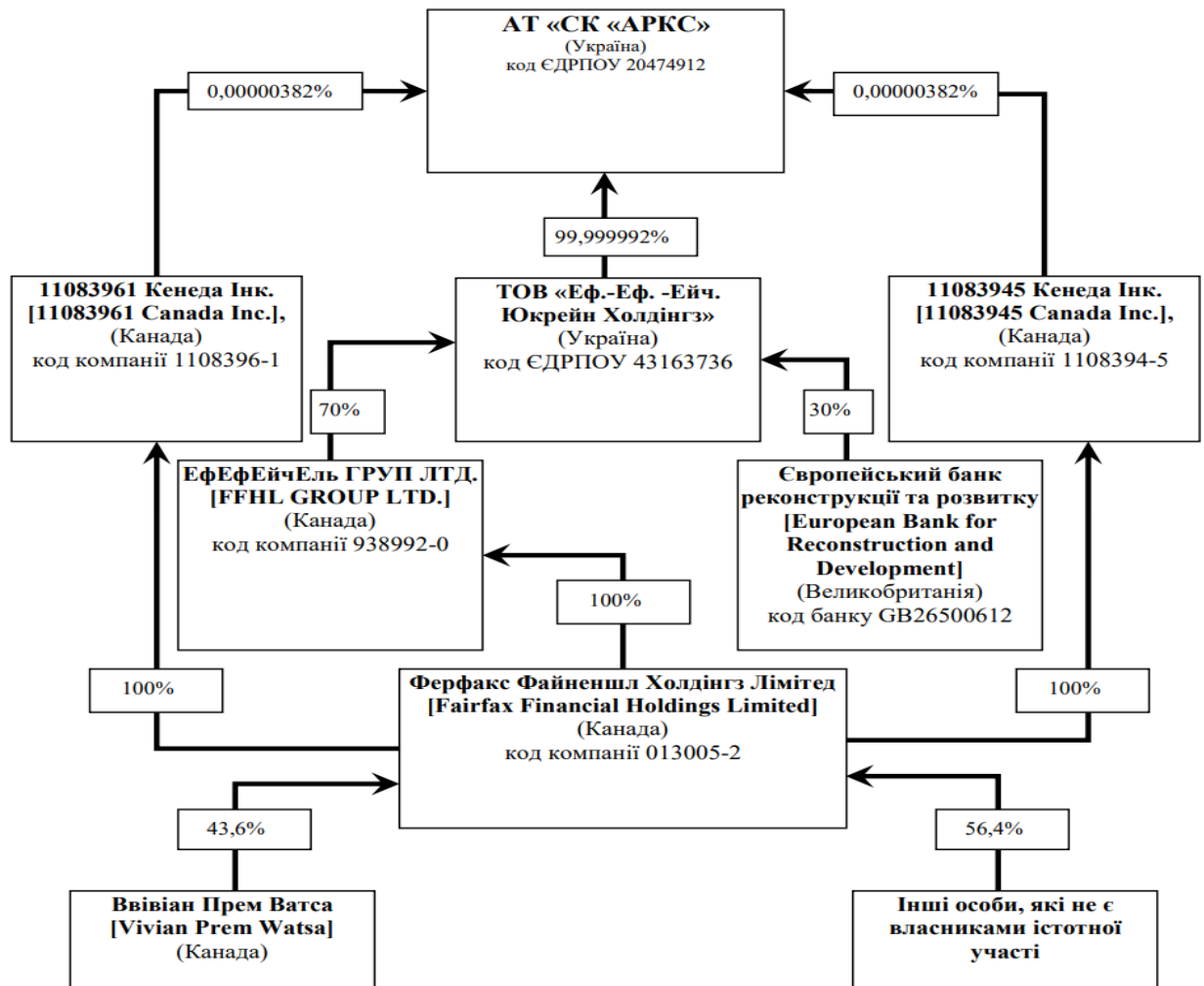

Рис. 2.1 Схема структури власності ПрАТ «СК «АРКС»

Повну назву страхової компанії – Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «АРКС» замінюють в документах на скорочене найменування: АТ «СК «АРКС».

Державну реєстрацію було проведено 22.08.2003 р.

Місцезнаходження: 04070, м. Київ, вул. Іллінська, 8.

Середня кількість працівників – 763.

Код ЄДРПОУ: 20474912

Компанія надає страхові послуги на території України та здійснює свою діяльність на підставі ліцензій, виданих Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Таких ліцензій на надання послуг з обов'язкового та добровільного страхування компанія має 25.

Видами діяльності ПрАТ «СК «АРКС» є:

65.12 Інші види страхування, крім страхування життя (основний);

65.20 Перестрахування;

66.21 Оцінювання ризиків та завданої шкоди;

66.22 Діяльність страхових агентів і брокерів;

66.29 Інша допоміжна діяльність у сфері страхування та пенсійного забезпечення.

Нинішні економічні умови, в яких працює Компанія, є доволі складними, адже економіка України демонструє ознаки, притаманні країнам, економіка яких розвивається, і її подальший розвиток зазнає значного впливу податково-бюджетної та грошово-кредитної політики, яку реалізує уряд, а також юридичних, регуляторних і політичних тенденцій, які швидко змінюються.

24 лютого 2022 року російські збройні сили розпочали повномасштабне вторгнення в Україну, яке вплинуло на всі сфери життя громадян та економіку України. На початку війни території Київської, Чернігівської, Сумської, Харківської та частини Херсонської областей були окуповані, проте в подальшому були звільнені. Станом на 31 грудня 2023 року Крим і основні

території Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей продовжують знаходитися під окупацією і є зоною активних бойових дій, хоча з 2022 року лінія фронту суттєво не змінилася. В Україні продовжується мобілізація до ЗСУ, що негативно впливає на ринок праці та на компанії і галузі, які не відповідають критеріям бронювання працівників чоловічої статі від мобілізації. У 2023 році Росія продовжила атакувати цивільну інфраструктуру, зокрема намагаючись завдати шкоди українським морським портовим об'єктам та портовим об'єктам на річці Дунай з моменту виходу з чорноморської зернової угоди у липні 2023 року, що тимчасово скоротило експортний потенціал України. Попри цю ситуацію, з серпня 2023 року відбулося відновлення експорту морськими шляхами, проте наприкінці 2023 року виникли додаткові труднощі з наземними перевезеннями через страйки польських перевізників, які блокували пункти перетину кордону з Україною. Ситуація залишається напруженою і впливає не тільки на українську, але й також на світову економіку, а її подальший вплив і тривалість складно спрогнозувати та оцінити.

У 2023 році ВВП України продемонстрував зростання на понад 5% (у 2022 році - скорочення на 29,1%). Національний банк України проводить процентну політику, що відповідає цільовим показникам інфляції. У 2023 році темп інфляції в Україні знаходився на рівні 5% (у 2022 році - на рівні 26,6%) відповідно до статистичних даних, оприлюднених Державною службою статистики України. НБУ підвищив облікову ставку з 10% з 20 січня 2022 року до 25% з 3 червня 2022 року. Протягом 2023 року НБУ поступово зменшував облікову ставку до 15% з 15 грудня 2023 року. З 15 березня 2024 року облікова ставка була знижена до 14,5%.

З метою забезпечення надійного та стабільного функціонування фінансової системи країни обмінний курс гривні станом на 24 лютого 2022 року був зафіксований на валютному ринку на рівні 29,25 гривні за 1 долар США. Починаючи з 21 липня 2022 року, обмінний курс гривні був скоригований до

36,57 гривні за 1 долар США, а з 3 жовтня 2023 року Національний банк України впровадив керовану гнучкість обмінного курсу гривні до іноземних валют. Станом на 31 грудня 2023 року офіційний обмінний курс становив 37,98 гривні за 1 долар США (порівняно з 36,57 грн за 1 долар США станом на 31.12. 2022 р.).

З метою контролю інфляції у 2022 році НБУ також ввів низку адміністративних обмежень, зокрема, на валютні операції та виведення капіталу, включно з обмеженнями на виплату процентів і дивідендів в іноземній валюті за межі України. У червні 2023 року НБУ зняв деякі валютні обмеження, зокрема, пов'язані з перерахуванням коштів за кордон для обслуговування та погашення зовнішніх кредитів та позик, отриманих після 20 червня 2023 року (за умови одночасного дотримання низки вимог), а також наданих раніше через міжнародну фінансову організацію або забезпечених іноземним експортно-кредитним агентством чи іноземною державою. Крім того, з 1 грудня 2023 року НБУ ввів нові послаблення валютних обмежень, що стосуються, крім іншого, скасування обмежень на продаж іноземної валюти для банків та небанківських фінансових установ, а також дозволу для Експортно-кредитного агентства на перерахування коштів за кордон для виплат за договорами страхування та перестрахування.

Водночас з 1 серпня 2023 року було скасовано деякі інші регуляторні послаблення, надані раніше урядом, зокрема, частково скасовано мораторій на проведення податкових перевірок.

ПрАТ «СК»АРКС»» протягом багатьох років дотримується взятих на себе зобов'язань щодо ведення бізнесу у відповідності з найвищими стандартами корпоративної етики та чинним законодавством, в тому числі у сфері запобігання та протидії корупції.

Розглянемо основні показники фінансово-господарської діяльності ПрАТ «СК»АРКС»» (табл. 2.1) та проаналізуємо їх динаміку на основі даних річної фінансової звітності за 2021-2023 рр.

За результатами наших розрахунків, поданих в табл. 2.1. можна констатувати, що за 2021-2023 рр. обсяг чистих зароблених страхових премій збільшився на 466442 тис. грн. Найбільшу питому вагу в структурі доходів займає валовий прибуток, який збільшився на 352281 тис. грн.

Премії передані у перестраховування мають тенденцію до зменшення у 2021-2023 роках. Причиною може бути зміна стратегії компанії щодо використання перестраховування або зміна умов контрактів з перестраховиками.

Показник зміни резерву незароблених премій демонструє значне зменшення протягом 2021-2023 років. Причиною може бути те, що премії перейшли у розряд зароблених з плином часу дії договору страхування. Водночас це може свідчити про несвоєчасне відображення у звітності відповідного показника.

Змінилася частка перестраховиків у резерві незароблених премій, що засвідчує зменшення участі перестраховиків у резерві незароблених премій впродовж аналізованого періоду. Причиною може бути те, що компанією менше стала використовувати перестраховування або змінила власну стратегію управління ризиками.

Чисті понесені збитки за страховими виплатами зросли на 114161 тис. грн або на 8,26%, що свідчить про настання страхових випадків та виконання страховиком своїх зобов'язань.

Прибуток ПрАТ «СК»АРКС»» спочатку зріс у 2022 році з 197 436 тис. грн до 537 377 тис. грн, а у 2023 знизився до 408 311 тис. грн. Загалом за три роки зростання становило 210 875 тис. грн або 51,65%.

Аналіз фінансових результатів діяльності ПрАТ «СК»АРКС» за 2021-2023 рр.

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, тис грн			Відносне відхилення, %		
	2021	2022	2023	2022-2021	2023-2022	2023-2021	2022-2021	2023-2022	2023-2021
Чисті зароблені страхові премії	2 886 159	2 935 548	3 352 601	49 389	417 053	466 442	1,71	14,21	13,91
Премії підписані, валова сума	3 405 304	2 763 900	0	-641 404	-2 763 900	-3 405 304	- 18,84	- 100,00	-
Премії, передані у перестраховання	163 795	94 797	0	-68 998	-94 797	-163 795	- 42,12	- 100,00	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	359 859	-291 099	0	-650 958	291 099	-359 859	- 180,89	- 100,00	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	4 509,00	-24 654	0	-29 163	24 654	-4 509	- 646,77	-100,00	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	1 268 521	1 012 162	1 382 682	-256 359	370 520	114 161	- 20,21	36,61	8,26
Валовий: прибуток	1 617 638	1 923 386	1 969 919	305 748	46 533	352 281	18,90	2,42	17,88
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	-64 908	-51 641	0	13 267	51 641	64 908	- 20,44	- 100,00	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	-67 789	-742 645	0	-674 856	742 645	67 789	995,52	- 100,00	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2 881	691 004	0	688 123	-691 004	-2 881	23 884,87	- 100,00	-
Інші операційні доходи	12 426	91 458	8 917	79 032	-82 541	-3 509	636,02	- 90,25	- 39,35
Адміністративні витрати	529 969	610 243	0	80 274	-610 243	-529 969	15,15	- 100,00	-
Витрати на збут	-803 140	-826 012	-1 182 635	-22 872	-356 623	-379 495	2,85	43,17	32,09
Інші операційні витрати	29 390	69 131	-639 413	39 741	-708 544	-668 803	135,22	-1 024,93	104,60
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	202 657	457 817	156 788	255 160	-301 029	-45 869	125,91	- 65,75	- 29,26
Інші фінансові доходи	174 804	232 130	373 256	57 326	141 126	198 452	32,79	60,80	53,17
Інші доходи	31 237	217 590	131 432	186 353	-86 158	100 195	596,58	- 39,60	76,23
Фінансові витрати	5 448	4 635	-57 500	813	-52 865	-52 052	- 14,92	140,56	90,53
Інші витрати	74 789	152 890	-56 717	-78 101	96 173	18 072	104,43	- 62,90	- 31,86
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	328 461	750 012	547 259	421 551	-202 753	218 798	128,34	- 27,03	39,98
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-131 025	-212 635	-138 948	-81 610	73 687	-7 923	62,29	- 34,65	5,70
Чистий фінансовий результат: прибуток	197 436	537 377	408 311	339 941	-129 066	210 875	172,18	- 24,02	51,65

Щодо валового прибутку, то він збільшувався кожного року, але, якщо говорити про темп його зростання, то тут спостерігаємо щорічне зниження. Відсоткове зростання валового прибутку було найменшим за весь розглянутий період у 2022 році.

Адміністративні витрати збільшились протягом 2021-2022 років, але у 2023 році їх не було.

Аналіз витрат на збут компанії за три роки показує їх поступове зростання: у 2021 році вони становили 803 140 тис. грн, у 2022 році – 826012 тис. грн, а у 2023 році вони значно зросли на 43,17%, та досягли у 2023 р. 1182 635 тис. грн.

Фінансовий результат до оподаткування збільшився у 2022 році, проте дещо зменшився у 2023 році. Загалом за три роки цей показник збільшився на 39,98%.

Головною статтею надходжень страховика є страхові премії, а витрат – страхові виплати. Однак абсолютні значення цих показників не дають повної інформації щодо ефективності страхової діяльності. Показником, який дає змогу робити про це висновки, є рівень страхових премій та виплат, оскільки цей показник є певним критерієм для прийняття рішень щодо вибору компанії страхувальниками. В табл. 2.2 динаміку страхових премій, виплат та рівня страхових виплат.

Таблиця 2.2

Динаміка страхових премій та виплат ПрАТ «СК»АРКС»»

за 2021-2023 рр.

№	Показники	Роки			Абсолютне відхилення(+,-)		Відносне відхилення, %	
		2021	2022	2023	2022-2021	2023-2022	2022-2021	2023-2022
1.	Страхові премії	2 886 159	2 935 548	3 352 601	49389	417053	1,71	14,21
2.	Страхові виплати	1 268 521	1 012 162	1 382 682	-256359	370520	- 20,21	36,61
3.	Рівень виплат: відношення страхових виплат до премій	43,95	34,48	41,24	- 9,47	6,76	-9,47	19,61

Аналіз даних в табл. 2.2 засвідчує, що страхові премії щорічно зростають. Так, у 2022 р. збільшення відбулося на 49389 тис. грн або на 1,71%, а в 2023 році спостерігається збільшення зазначеного показника на 417053 тис. грн або на 14,21%.

Обсяг страхових виплат у 2022 році порівняно з 2021 роком зменшився на 256359 тис. грн, а у 2023 р. збільшився на 370520 тис. грн або на 36,61%.

Щодо показника рівня виплат, то у 2021 р. він дорівнював 43,95%, в 2022 р. спостерігається його зменшення до 34,48%, а у 2023 р. збільшення на 6,76% порівняно з 2022 р., тобто 41,24%. Такий рівень страхових виплат є не високим, адже позитивним вважається, коли рівень виплат досягає 70-80%. Проте, такий рівень виплат в компанії може свідчити про не настання страхових випадків протягом дії договорів та про ефективність відбору страхових ризиків, які приймають на страхування, за якими, як наслідок, було мало страхових випадків.

2.2. Аналіз фінансового стану ПРАТ «СК «АРКС»»

Розпочнемо оцінку фінансового стану страховика з аналізу ліквідності, результати якого подано в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Оцінка ліквідності ПрАТ «СК «АРКС» за 2021-2023 рр.

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення, тис. грн.		
				2022-2021	2023-2022	2023-2021
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,63	1,40	0,86	0,77	-0,54	0,23
Коефіцієнт швидкої ліквідності	3,48	4,61	9,06	1,13	4,45	5,58
Коефіцієнт поточної ліквідності	3,58	5,71	12,08	2,13	6,37	8,5
Коефіцієнт критичної ліквідності	3,57	5,71	12,08	2,14	6,37	8,51

Абсолютна ліквідність зросла в 2022 році на 0,77 порівняно з 2021 р., та зменшилася у 2023 році на 0,54 порівняно з попереднім роком, водночас коефіцієнт засвідчує те, що компанія спроможна розраховуватися за своїми зобов'язаннями, оскільки його значення вище ніж рекомендоване 0,2-0,35.

Швидка (проміжна) ліквідність повинна мати значення в межах 0,7-1,5. Цей показник дає змогу зробити висновки про здатність погашення страховиком короткострокових зобов'язань, якщо настане критичний стан. В 2021 році його значення дорівнювало 3,48, у 2022 році – 4,61, а у 2023 році – 9,06. За три аналізовані роки швидка (проміжна) ліквідність зросла на 5,58, що говорить про те, що Товариство здатне погашати свої зобов'язання у разі настання критичного стану.

Поточна ліквідність (покриття) має коливатися в діапазоні 1-2,5. Фактичний показник у 2022 році склав на 2,13 більше порівняно з попереднім роком, а у 2023 році його значення зросло на 6,37. Страховик залишався платоспроможним у звітному періоді, відтак, загальної величини його оборотних активів вистачить для погашення всіх поточних зобов'язань.

Критична ліквідність, рекомендоване значення якої 1,7-1,5, зростала від

3,57 у 2021 р. до 5,71 до 2022 р. та до 12,08 у 2023 р. Фактичні значення показників страховика значно перевищують рекомендовані, що дає підстави констатувати високу платоспроможність страховика у звітних періодах.

З метою визначення ліквідності балансу зазвичай зіставляють групи активів з групами зобов'язань (табл. 2.4).

Ліквідним може вважатися баланс, якщо дотримано такі співвідношення між зазначеними вище групами:

$A1 \geq P1$ – найбільш термінові зобов'язання не перевищують наявні у підприємства грошові кошти і короткострокові фінансові вкладення;

$A2 \geq P2$ – короткострокові пасиви (кредити банків і позики) не перевищують активи, які можна швидко реалізувати;

$A3 \geq P3$ – обсяг довгострокових кредитів і позик не перевищують вартості активів, що повільно реалізуються;

$A4 \leq P4$ – постійні пасиви не повинні бути менші вартості необоротних активів [16, с. 127].

Таблиця 2.4

Оцінка ліквідності балансу ПрАТ «СК «АРКС» за 2021-2023 рр.

Актив	Сума тис. грн.			Пасив	Сума тис. грн.		
	2021 р.	2022 р.	2023		2021 р.	2022 р.	2023
1. Найбільш ліквідні активи (A1)	1091196	2290299	1941775	1. Негайні пасиви (П1)	176813	290014	79956
2. Активи, що швидко реалізуються (A2)	716738	688995	121166	2. Короткострокові пасиви (П2)	342983	365922	147659
3. Активи, що реалізуються повільно (A3)	50899	717248	687647	3. Довгострокові пасиви (П3)	2023865	2479541	2027117
4. Активи, що важко реалізуються (A4)	1839600	1122091	1684644	4. Постійні пасиви (П4)	1154772	1692149	2180500
Баланс	3698433	4818633	4435232	Баланс	3698433	4818633	4435232

Виходячи з проведених розрахунків, можемо констатувати, що ліквідність балансу страховика не зовсім дотримано.

Так, як бачимо з табл. 2.4, за групою А1-П1 у 2021-2023 роках нерівність виконано, отже, Товариство є платоспроможним на дату складання балансу, тобто, має достатньо коштів для погашення всіх найбільш термінових зобов'язань.

Щодо А2-П2, то ця нерівність не виконується лише у 2023 році, тобто, поточні пасиви більше активів, що можуть бути швидко реалізовані, відтак для страхової компанії є загроза не бути платоспроможною у найближчих звітних періодах.

За нерівністю А3-П3 спостерігаємо порушення впродовж всіх аналізованих років: у майбутньому страховик не буде платоспроможним протягом періоду одного обороту обігових коштів після дати складання балансу.

За нерівністю А4-П4 у 2022-23 рр. активи, що важко реалізуються не перевищували постійні пасиви, нерівність є порушеною лише у 2021 році.

Отже, можна засвідчити порушення співвідношення А3-П3, а за іншими групами активів і пасивів умови ліквідності, в основному, дотримано.

Далі логічно провести аналіз фінансової стійкості страхової компанії, яка передбачає, що ресурси, які вкладаються у підприємницьку діяльність, мають з часом повернутися завдяки грошовим надходженням від усіх видів діяльності, а одержаний прибуток є основою для незалежності суб'єкта від зовнішніх залучених джерел формування активів.

Якщо активи страховика сформовані насамперед за рахунок поточних зобов'язань, то не можна розраховувати на її стійкий фінансовий стан. Поточні зобов'язання мають постійно контролюватися компанією щодо їх своєчасного повернення та залучення у господарську діяльність через поточні зобов'язання інших активів.

Перед тим, як визначити тип фінансової стійкості страховика, сформуємо агрегований баланс в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Агрегований баланс ПрАТ «СК «АРКС»

за 2021-2023 рр., тис. грн.

Актив	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Пасив	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Необоротні активи (НА)	1839600	1122091	1684644	Власний капітал (ВК)	1154772	1692149	2180500
Запаси і витрати (ЗВ)	751	750	908	Довгострокові зобов'язання (ДЗ)	2023865	2479541	2027117
Кошти, розрахунки та інші активи (ГК)	1858082	3695792	2749680	Короткострокові зобов'язання (КЗ)	519796	646943	227615
БАЛАНС	3698433	4818633	4435232	БАЛАНС	3698433	4818633	4435232

Тепер можемо визначити тип фінансової стійкості в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Розрахунки для визначення типу фінансової стійкості

ПрАТ «СК «АРКС» за 2021-2023 рр., тис. грн.

Показник	Алгоритм розрахунку	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Власний оборотний капітал (ВОК)	$ВОК = ВК - НА$	-684828	570058	495856
Робочий капітал (РК)	$РК = ВОК + ДЗ$	1339037	3049599	2522973
Загальна сума джерел фінансування запасів і витрат (Кзаг)	$Кзаг = РК + КЗ$	1858833	3696542	2750588
Надлишок або нестача власних оборотних коштів	$\Delta Кво = ВОК - ЗВ$	-685579	569308	494948
Надлишок або нестача робочого капіталу	$\Delta Крк = РК - ЗВ$	1338286	3048849	2522065
Надлишок або нестача загальної величини джерел фінансування запасів і витрат	$\Delta Кзаг = Кзаг - ЗВ$	1858082	3695792	2749680
Тип фінансової стійкості		нормальна фінансова стійкість	абсолютна фінансова стійкість	абсолютна фінансова стійкість

Табл. 2.6 наочно дає можливість побачити, що у фінансуванні запасів і витрат операційної діяльності задіяні і власні, і позикові кошти. Товариство розпоряджається власним оборотним капіталом (лише у 2021 році він був від'ємним), який зростає, що є позитивною ознакою. Якщо є робочий капітал, то у фінансуванні основної діяльності задіяний як власний оборотний капітал, так і

довгострокові зобов'язання, що є також позитивною ознакою. А те, що робочий капітал протягом періоду зростає свідчить про зменшення операційних ризиків у компанії.

Про те, що у фінансуванні основної діяльності задіяні довгострокові позикові кошти свідчить суттєве перевищення робочого капіталу над власним оборотним капіталом. З огляду на специфіку діяльності страхової компанії, це є цілком прийнятним. Власний оборотний капітал покриває запаси і витрати у 2022 та 2023 роках. Водночас, загальна сума джерел формування запасів і витрат повністю їх покриває.

Є підстави стверджувати, що у 2021 році Товариство мало лише нормальну фінансову стійкість, оскільки не могло покрити запаси та витрати за рахунок власного оборотного капіталу. Абсолютної стійкості компанія набула вже у 2022 та 2023 роках завдяки нарощенню обсягу власних коштів.

Для більш точних висновків щодо фінансової стійкості компанії, ми провели коефіцієнтний аналіз в табл. 2.7.

Коефіцієнт автономії зріс на 0,18 за три роки і у 2023 р. мав значення 0,49, що є меншим від нормативного значення $>0,5$. Це означає, що Товариство є залежним від зовнішніх джерел фінансування, що спричиняє недостатньо стійке фінансове становище, адже страховик не зможе здійснювати платежі виключно за рахунок власних коштів. Проте, таку ситуацію можна пояснити тим, що страхова компанія здійснює страхові виплати із сформованих страхових резервів, кошти яких належать страхувальникам, отже, це цілком природньо для страховика.

Таблиця 2.7

**Коефіцієнтний аналіз фінансової стійкості
ПрАТ «СК «АРКС» за 2021-2023 рр.**

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення, тис. грн.		
				2022-2021	2023-2022	2023-2021
Коефіцієнт автономії	0,31	0,35	0,49	0,04	0,14	0,18
Коефіцієнт фінансової залежності	3,20	2,85	0,51	-0,36	-2,34	-2,69
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,86	0,87	0,97	0,01	0,10	0,11
Коефіцієнт фінансової стабільності	0,45	0,54	0,95	0,09	0,44	0,50
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	-0,37	0,15	0,18	0,52	0,03	0,55
Коефіцієнт маневрування власного оборотного капіталу	-0,59	0,34	0,23	0,93	-0,11	0,82
Коефіцієнт адекватності страхових резервів преміям	0,69	0,83	0,58	0,14	-0,25	-0,11
Страхове покриття	1,57	2,41	1,42	0,84	-0,99	-0,15
Залежність від перестраховування (%)	2,52	29,33	35,10	26,81	5,77	32,58

Коефіцієнт фінансової залежності, незважаючи на зменшення, перевищує норматив, тобто, не відповідає умові $<0,5$. Але позитивним можна вважати поступове зменшення коефіцієнта фінансової залежності та зростання коефіцієнта автономії, адже це є свідченням того, що незалежність компанії зростає завдяки використанню власного капіталу.

Щодо коефіцієнту фінансової стійкості, то він несуттєво зростає, при цьому відповідаючи нормативу $>0,8$, що є позитивним для страховика.

Коефіцієнт фінансової стабільності мав зростання до 0,95 за три роки. Його значення не відповідало встановленому нормативному значенню $>0,7-0,9$, але збільшення показника говорить про зниження фінансових ризиків.

Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами у 2022 році, збільшившись на 0,52 порівняно з 2021 роком, став зі знаком плюс та знаходиться в межах нормативного значення ≥ 1 . Можна стверджувати, що Товариство здатне проводити незалежну фінансову політику.

Щодо коефіцієнту маневрування власного оборотного капіталу, то він зазнав зростання до 0,34 у 2022 р. проти 2021 р., коли його значення було з мінусом і дорівнювало -0,59. Це є свідченням зростання частки використання власних коштів в обороті, що позитивно характеризує компанію щодо зменшення ризиків фінансування поточної діяльності.

Коефіцієнт адекватності страхових резервів преміям (норматив $>0,25$) [16, с. 6], зріс у 2022 р., а далі зменшився у 2023 р. порівняно з 2022- 2021 рр., разом з тим його значення – в межах норми. Можна констатувати – страховик володіє достатнім обсягом страхових резервів, які є джерелом страхових виплат при настанні страхових випадків.

Підтверджує зазначений вище висновок і показник страхового покриття [17, с. 6], який визначається як відношення страхових резервів до страхових виплат.

Залежність від перестраховування суттєво зросла у 2022-2023 рр. порівняно з 2021 роком, про що свідчить відповідний коефіцієнт, отже компанія отримала дуже високі ризики, які не могла повністю залишити на власному утриманні. Якщо перестраховики-партнери є надійними, то СК «АРКС» отримає додаткову умову забезпечення фінансової стійкості.

Про ефективність роботи страховика можуть засвідчити коефіцієнти рентабельності. Розрахунок показників рентабельності викладено в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Рентабельність ПрАТ «СК «АРКС» у 2021-2023 рр.

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення, +/-		
				2022-2021	2023-2022	2023-2021
Рентабельність активів, %	10,63	14,53	14,83	3,90	0,3	4,20
Рентабельність власного капіталу, %	17,11	31,75	18,72	14,64	-13,03	1,61
Рентабельність продажів, %	6,82	18,30	12,17	11,46	-6,13	5,33
Рентабельність операційної діяльності, %	6,52	12,60	5,01	6,08	-7,59	-1,51

Як можна побачити, за результатами наших розрахунків, рентабельність активів кожного року зростала, що свідчить про ефективні вкладення коштів у активи.

Показник рентабельності власного капіталу демонструє, що у 2022 р. він збільшився майже вдвічі, це означає, що акціонери успішно вкладають кошти в діяльність компанії. У 2023 році показник зменшився, але, якщо порівнювати з 2021 роком, то рентабельність власного капіталу підвищилась.

Схожу картину бачимо відносно рентабельності продажів: у 2022 р. значення показника зросло на 11,47% у порівнянні з попереднім роком, а у 2023 році знизилось на 6,13%. За 2021-2023 рр. рентабельності продажів зросла на 5,34%.

Щодо рентабельності операційної діяльності, то вона зросла у 2022 р. у порівнянні з попереднім роком на 6,08%, а у наступному році знизилась на 7,61%, а за увесь аналізований період – на 1,53%.

Підсумовуючи, можна зробити висновки про не дуже високий рівень дохідності основної діяльності.

2.3. Аналіз податкових платежів ПАТ «СК «АРКС»

Податок на прибуток відображається у фінансовій звітності відповідно до вимог законодавства із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на кінець звітного періоду.

Податок на прибуток визначається згідно з діючим законодавством України, а саме – згідно з Податковим Кодексом України [14]: об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають.

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів (табл. 2.9)

Таблиця 2.9

Компоненти витрат з податку на прибуток, тис. грн

Компоненти	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення, +/-		
				2022-2021	2023-2022	2023-2021
Поточний податок	53718	120130	99031	66412	-21099	45313
Відстрочений податок	13042	928	845	-12114	-83	-12197
Витрати з податку на прибуток за рік	40676	121058	99876	80382	-21182	59200

Таким чином, у 2021-2023 роках компанія сплачувала податок на прибуток на загальних підставах за ставкою 18% від фінансового результату до оподаткування, визначеного у фінансовій звітності та відкоригованого на податкові різниці. Як видно з табл. 2.7, витрати з податку на прибуток зросли у 2022 році порівняно з 2021 роком на 80382 тис. грн, але зменшились у 2023 році на 21182 тис. грн. Це пов'язано зі зменшенням прибутку.

Крім того, Компанія сплачувала податок на дохід за ставкою 3% від суми страхових премій, нарахованих за договорами страхування. Об'єктом оподаткування податком на дохід за договорами страхування є сума страхових платежів, страхових внесків, страхових премій, нарахованих за договорами страхування

Витрати з податку на дохід складаються з таких компонентів (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Компоненти витрат з податку на дохід, тис. грн

Компоненти	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення, +/-
				2023-2022
Нараховані витрати з податку на дохід за договорами страхування	102091	82845	100578	17733
Зміна балансу капіталізованого податку на дохід за договорами страхування	-11742	8731	-61506	-
Всього податку на дохід за договорами страхування	90349	91576	39072	-52504

Податок на дохід за договорами страхування включається до складу аквізиційних страхових витрат і амортизується протягом строку дії відповідних страхових контрактів, щодо яких такі витрати були понесені.

Як бачимо з таблиці 2.8, нараховані витрати з податку на дохід за договорами страхування зросли у 2023 році порівняно з 2022 роком, що пов'язано зі зростанням страхових премій, проте податок на дохід за договорами страхування у 2023 році зменшився внаслідок зміни балансу капіталізованого податку на дохід за договорами страхування.

Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат представлена нижче (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат

ПрАТ «СК «АРКС»

Компоненти	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення, +/-		
				2022-2021	2023-2022	2023-2021
Прибуток до оподаткування	328 461	750 012	547 259	421551	-202753	218798
Витрати з податку на дохід за договорами страхування	(102 091)	(82 845)	(100 578)	-19246	17733	-1513
Прибуток до оподаткування податком на прибуток	226 370	667 167	446 681	440797	-220486	220311
Теоретична сума податку на прибуток за встановленою законом ставкою податку 18%	40 747	120 090	98 507	79343	-21583	57760
Інші різниці	(78)	960	1361	1038	401	1439
Витрати, що не включаються до валових	7	8	8	1	0	1
Витрати з податку на прибуток за рік	40 676	121 058	99 876	80382	-21182	59200
Податок на дохід за договорами страхування	90 349	91 576	39 072	1227	-52504	-51277
Всього витрат з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування	131 025	212 634	138 948	81609	-73686	7923

Як видно з табл. 2.11 теоретична сума податку на прибуток за встановленою законом ставкою податку 18% відрізняється, хоч і незначним чином, від фактичних витрат з податку на прибуток за рік: останні є трохи вищими за розрахункові значення. Загалом витрати з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування зросли у 2022 році порівняно з 2021 роком на

81609 тис. грн, але у 2023 році зазнали зменшення на 73686 тис. грн, що пов'язано із зниженням прибутку.

Далі визначимо податкову віддачу [18, с. 251] ПрАТ «СК «АРКС» у 2021-2023 рр. у табл. 2.12.

Таблиця 2.12

Розрахунок податкової віддачі ПрАТ «СК «АРКС» у 2021-2023 рр.

Компоненти	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення, +/-		
				2022-2021	2023-2022	2023-2021
1. Прибуток до оподаткування податком на прибуток	226 370	667 167	446681	440797	-220486	220311
2. Теоретична сума податку на прибуток за встановленою законом ставкою податку 18%	40 747	120 090	98 507	79343	-21583	57760
3. Витрати з податку на прибуток за рік	40 676	121 058	99 876	80382	-21182	59200
3. Теоретична податкова віддача (п.2 / п.1)x100, %	18	18	18	-	-	-
4. Фактична податкова віддача (п.3 / п.1) x100, %	18	18	22	-	4	4

Як бачимо, фактична податкова віддача співпадає з теоретичною сумою податку на прибуток і становить 18% у 2021-2022 рр., але у 2023 році фактична перевищує теоретичну податкову віддачу на 4%. Це може пов'язано з врахуванням інших різниць та витрат, що не включаються до валових.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

3.1. Зарубіжний досвід податкового регулювання страхового ринку

У розвинених країнах Західної Європи (Велика Британія, Франція, Німеччина, Австрія, Італія, Іспанія) основним інструментом податкового регулювання страхових ринків є податок на прибуток. Так, в 2021 році ставка податку на прибуток страховиків: Німеччини 15%, Австрії та Іспанії 25%, Італії 27,5%. В Франції застосовуються прогресивні ставки податку: 26,5% для страховиків з річним оборотом до 250 млн. грн. та 27,5% – понад 250 млн. грн. [19].

Страхові компанії-резиденти, як і будь які інші суб'єкти господарювання Великої Британії, сплачують корпоративний податок, який встановлюється окремо на кожний фінансовий рік, що починається 1 квітня. Ставка на період з 1 квітня 2016 року до 31 березня 2017 року склала 20%, на період з 1 квітня 2017 до 31 березня 2018 року – 19%. З 1 квітня 2020 року очікувалося зниження ставки податку до 17% [19]. Проте з 1 квітня 2020 року ставка корпоративного податку залишилася на рівні 19%. Крім того страхові компанії цієї країни сплачують податок на валові страхові премії за стандартною ставкою 12%, а за окремими видами ризикового страхування, зокрема з страхування подорожуючих, автострахування – 20% [20]. Така диференціація ставок пояснюється різним ступенем ризику настання страхових подій та збитковістю таких страхових операцій. У Великій Британії компанії з страхування життя сплачують корпоративний податок за спеціальним режимом, що включає різні ставки за видами страхування життя. За договорами страхування життя, які укладаються

більше, ніж на 10 років, у межах сум згідно законодавства, валові страхові премії не оподатковуються [21-22].

Подвійне оподаткування доходів страхових компаній характерне для більшості країн Євросоюзу, які крім податку на прибуток від страхової діяльності за видами страхування іншими, ніж страхування життя, сплачують податок на валові страхові премії, що стягується із страхувальника-резидента. Не оподатковуються валові доходи за договорами страхування життя, медичного страхування, перестрахування, а також з усіх видів соціального страхування. Так, у страховиків Німеччини ставка податку на валові страхові надходження зростає до 19% на противагу 16% в 2007 році [23].

У Франції страхові компанії, як і інші юридичні особи, зобов'язані сплачувати податок на прибуток, ставка якого варіює залежно від річного обороту доходу. Оподатковуються валові страхові премії, дохід від інвестиційної діяльності, за вирахуванням витрат на ведення справи. При цьому ставка податку на валові доходи є диференційованою залежно від природи страхового ризику та коливається від 7 до 30% [24]. Базою оподаткування при розрахунку податку на страхові премії є сума, що надходить до страховика (страховий внесок) та витрати, пов'язані з укладенням договору страхування, що включаються до вартості поліса.

Диференційованими за видами страхування є ставки податку на валові страхові премії в Австрії, зокрема з: «страхування життя – 4% (ставка податку збільшується до 11 %, якщо такі договори укладаються на строк менше 10 років); страхування на випадок хвороби – 1%; страхування від нещасних випадків – 4%; страхування від пожеж – 11%.

В Італії ставка податку на валові премії є також диференційованою 2,5-22,25% на всі види страхування, крім перестрахування. Італійські страхові компанії з страхування життя сплачують 2,5% від суми страхових премій.

В Іспанії ставка податку за видами ризикового страхування 4%, при цьому не підлягають оподаткуванню премії в пенсійного страхування, довгострокового страхування життя, перестрахування, міжнародного морського страхування» [25].

В Швейцарії страховики сплачують податок на валові страхові премії у вигляді гербового збору, якщо [26]:

- страховий поліс є частиною портфеля швейцарської страхової компанії, яка перебуває під страховим наглядом Швейцарії;
- швейцарський страхувальник уклав договір страхування з іноземною страховою компанією, що не підлягає швейцарському страховому нагляду.

При цьому окремі види страхування не оподатковуються таким збором, зокрема, премії за перестрахувальними договорами. Ставка гербового збору 5% від валових премій за договорами ризикового страхування та 2,5% – за договорами страхування життя. Швейцарські страхові компанії не є платниками податку на додану вартість.

Дворівнева система податкового регулювання страхової діяльності характерна і для страховиків США. Особливості оподаткування операцій з страхування визначені у нормативно-правових актах країни, зокрема в кодексі внутрішніх доходів США та кодексах законів штатів. Зокрема, «на рівні федерального оподаткування передбачено сплату страховиками податку на прибуток (від 15 % до 30 % залежно від обороту компанії), а на рівні штатів – податку на страхову премію (від 0,5 % до 5 % від валової страхової премії залежно від штату)» [27; 28, с. 147]. Серед основних засобів стимулювання податкового регулювання визначені пільги для малих страхових організацій, товариств взаємного страхування і деяких важливих видів страхування.

Наприкінці 2017 року податкова реформа в США змінила принцип оподаткування на підставі загального доходу компанії на «територіальний принцип оподаткування». США відмовилися від прогресивної шкали

оподаткування прибутку, згідно з якою прибуток компаній підлягав оподаткуванню за ставками до 35%. З 2018 року встановлена фіксована ставка корпоративного податку на прибуток на рівні 21%. Ставки корпоративного податку на рівні штату зазвичай варіюються від 1% до 12%. У деяких штатах податок на прибуток не стягується [29].

Однорівневою є система оподаткування страхової діяльності в Республіках Казахстан, Таджикистан, Узбекистан та інших [30-33], відповідно до якої страховики є лише платниками податку на прибуток. Так, страхові компанії в Білорусі сплачують податок на прибуток за ставкою 18%, при цьому база оподаткування розраховується як різниця між виручкою від надання страхових послуг без ПДВ і витратами, обсяги яких збільшуються на сальдо позареалізаційних доходів і витрат [34]. Доходами від страхових операцій вважаються: страхові внески за договорами страхування, співстрахування та перестрахування; комісійні винагороди за договорами перестрахування і винагороди співстраховику за договорами співстрахування; доходи від реалізації прав вимог, які надійшли до страховика від страхувальника, до третіх осіб; отримана винагорода за діяльність по оцінці страхового ризику, розміру збитку; доходи від розміщення страхових резервів [35]. Ставка податку на прибуток страхових компаній Республіки Узбекистан з 01.01.2021 року – 15.

Зважаючи на викладене вище, зауважимо, що в більшості західноєвропейських країнах та США функціонує дворівнева система оподаткування страхових компаній, за якою оподатковуються валові страхові премії та прибуток страховиків [7]. При цьому застосовуються різні ставки податку залежно від форм, галузей та видів страхування. Податкова система цих країн базується на принципі диверсифікації податкових методів, що передбачає розподіл податковим регулятором податкового навантаження страховиків, яке не перевищує визначеного рівня ефективності оподаткування, за певним співвідношенням між податком на валові премії і податком на прибуток.

3.2. Удосконалення системи оподаткування страхової діяльності на прикладі показників ПАТ «СК «АРКС»»

На основі вивчення зарубіжного досвіду оподаткування страхових компаній можна запропонувати диференціювати ставки податку на валові доходи залежно від природи страхового ризику, як це здійснюється, наприклад, у Франції та в Австрії.

Розмір ставки оподаткування залежить від рівня страхового ризику, що бере на себе страхова компанія та пріоритетності кожного виду страхування для країни та їх частки у загальній сумі прибутку. Найвищі ставки податку встановлюємо для добровільного страхування наземного транспорту, автострахування (КАСКО, ОСЦВП), добровільного страхування майна, добровільне страхування сільськогосподарської продукції, добровільне страхування вантажів та багажу, страхування фінансових ризиків. Найменша ставка оподаткування доходів передбачається для добровільного страхування медичних витрат та медичного страхування (безперервного страхування здоров'я).

Розглянемо потенційні результати такого оподаткування для ПАТ «СК «АРКС» у табл. 3.1.

Таким чином, за диференційованим підходом до ставок оподаткування за різними видами страхування середньозважена ставка податку на дохід становить 2,78%.

Порівняємо отримані результати з результатами за чинною ставкою 3% на валові доходи в табл. 3.2.

Таблиця 3.1

Прогнозовані витрати з податку на дохід
за кожним видом страхування за диференційованою ставкою для
ПрАТ «СК «АРКС» у 2021-2023 рр.

Вид страхування	Рік, тис. грн			Ставка податку, %	Витрати з податку на дохід, тис. грн.		
	2021	2022	2023		2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8
Добровільне страхування наземного транспорту (крім заліз.)	2 038 951	1 517 415	1 681 672	2,95	60149	44764	49609
Добровільне страхування майна	397 869	314 973	433 262	2,95	11737	9292	12781
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	460 477	428 972	524 209	2,70	12433	11582	14154
ОСЦПВ	258 568	229 470	290 768	2,95	7627	6769	8578
Добровільне страхування медичних витрат	49 888	70 834	70 063	2,00	998	1417	1401
Добровільне страхування сільськогосподарської продукції	22 071	50 267	139 131	2,90	640	1458	4035
Добровільне страхування відповідальності перед третіми особами	57 876	31 592	58 646	2,75	1592	869	1613
Добровільне страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту	38 412	35 722	44 627	2,75	1056	982	1227
Добровільне страхування вантажів та багажу	35 167	20 832	43 501	2,95	1037	615	1283
Добровільне страхування фінансових ризиків	29 645	44 685	128 691	2,90	860	1296	3732
Інші види страхування	16 380	19 138	8094	2,90	475	555	235
Всього	3 405 304	2 763 900	3 352 601	-	98604	79599	98648
Середньозважена ставка податку на дохід				2,78			

Таблиця 3.2

**Розрахунок економії коштів від впровадження диференційованого
оподаткування для ПрАТ «СК «АРКС»**

Компоненти	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1. Прибуток до оподаткування	328 461	750 012	547 259
2. Премії підписані, валова сума	3 405 304	2 763 900	3 352 601
3. Витрати з податку на дохід за договорами страхування (п.2х0,03%)	102 091	82 845	100 578
4. Витрати з податку на дохід за диференційованими ставками	98 604	79 599	98 648
5. Економія коштів від запровадження диф. оподаткування	3487	3246	1930

Таким чином, ПрАТ «СК «АРКС» внаслідок зменшення податкового навантаження отримує додаткові грошові кошти, що збільшить її можливості щодо інвестування фінансових ресурсів. Це, в свою чергу, сприятиме підвищенню її конкурентоспроможності, оскільки чинниками забезпечення конкурентоспроможності страхових компаній є не тільки внутрішні, такі, як інвестиційний, кадровий, виробничий і інші види потенціалів, а й зовнішні, обумовлені зв'язками із споживачами, конкурентами і державою, такі, як ціна, якість послуг, рівень обслуговування, імідж, доля на ринку, державна підтримка, рівень податкового тиску.

ВИСНОВКИ

1. Розкрито сутність та значення оподаткування страхових компаній. Страхові компанії є специфічними суб'єктами підприємництва – платниками податків. Вони можуть надавати не лише страховий захист, а й акумулюють значні грошові кошти, займаються інвестиційною діяльністю і беруть участь у перерозподілі грошових фондів. Держава контролює і регулює страхову діяльність задля забезпечення стійкої, стабільної роботи ринку страхування. Здійснюється воно такими інструментами, як специфічна фіскальна політика, законодавчі акти, які регулюють відносини між суб'єктами страхового ринку та вирішують суперечливі питання з врахуванням як власних, так і суспільних інтересів.

Як види, так і структура податків, які сплачують суб'єкти ринку страхування, обумовлюються їх організаційно-правовою формою, об'ємами та масштабами діяльності.

2. Вивчено нормативно-правове регулювання оподаткування страхових компаній в Україні. Досліджено, що за роки незалежності України можна виокремити три періоди трансформації інституту податкового регулювання страхового ринку відповідно до інституціональних змін, що відбувалися на ньому. Із введенням в дію Податкового кодексу України в 2010 році і до тепер неодноразового змінюється порядок оподаткування страхової діяльності, ставки податку на прибуток, об'єкт оподаткування. Нині згідно з Податковим кодексом базова (основна) ставка податку на прибуток становить 18 %, а ставки податку на дохід встановлюються у таких розмірах: 3 % – за договорами страхування від об'єкта оподаткування. Об'єктом оподаткування страховика, до якого застосовується ставка 3%, є сума страхових платежів, страхових внесків, страхових премій, нарахованих за договорами страхування і співстрахування.

При цьому страхові платежі, страхові внески, страхові премії за договорами співстрахування включаються до складу об'єкта оподаткування страховика тільки в розмірі його частки страхової премії, передбаченої договором співстрахування; 0 % – за договорами з довгострокового страхування життя, договорами добровільного медичного страхування та договорами страхування у межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема договорів страхування додаткової пенсії.

Ставки 0, 4, 6, 12, 15 і 20 % застосовуються до доходів нерезидентів та прирівняних до них осіб із джерелом їх походження з України.

3. Надано загальну характеристику ПРАТ «СК «АРКС»». Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «АРКС» надає страхові послуги на території України та здійснює свою діяльність на підставі ліцензій. ПРАТ «СК»АРКС» протягом багатьох років дотримується взятих на себе зобов'язань щодо ведення бізнесу у відповідності з найвищими стандартами корпоративної етики та чинним законодавством, в тому числі у сфері запобігання та протидії корупції.

Фінансовий результат діяльності компанії до оподаткування збільшився у 2022 році, роте дещо зменшився у 2023 році. Загалом за три роки цей показник збільшився на 39,98%. Аналіз страхових премій засвідчує, що вони щорічно зростають. Обсяг страхових виплат у 2022 році порівняно з 2021 роком зменшився, а у 2023 р. збільшився на 36,61%. Щодо показника рівня виплат, то у 2021 р. він дорівнював 43,95%, в 2022 р. спостерігається його зменшення до 34,48%, а у 2023 р. збільшення на 6,76% порівняно з 2022 р., тобто 41,24%. Такий рівень страхових виплат є не високим, адже позитивним вважається, коли рівень виплат досягає 70-80%.

4. Проведено комплексну оцінку фінансового стану ПРАТ «СК «АРКС»». Аналіз фінансового стану охоплює аналіз ліквідності, фінансової стійкості та рентабельності. Показники ліквідності ПРАТ «СК «АРКС»» були значно більшими за нормативи, що означає, що компанія має високу платоспроможність

впродовж аналізованого періоду. Щодо умов ліквідності балансу – в більшій мірі їх дотримано, проте спостерігається і часткове порушення.

Аналіз фінансової стійкості показав, що компанія є фінансово стійкою: у 2021 році її стан відповідав нормальній фінансовій стійкості. А у 2022-2023 рр. – абсолютній.

Аналіз рентабельності засвідчив, що компанія є рентабельною. Разом з тим показники рентабельності зменшились у 2022 році проти 2021, але зросли у 2023 році порівняно з попереднім роком.

5. Проведено аналіз податкових платежів ПАТ «СК «АРКС»». Компанія сплачувала податок на прибуток на загальних підставах за ставкою 18% від фінансового результату до оподаткування, визначеного у фінансовій звітності та відкоригованого на податкові різниці. Витрати з податку на прибуток зросли у 2022 році порівняно з 2021 роком, але зменшились у 2023 році. Це пов'язано зі зменшенням прибутку.

Нараховані витрати з податку на дохід за договорами страхування зросли у 2023 році порівняно з 2022 роком, що пов'язано зі зростанням страхових премій, проте податок на дохід за договорами страхування у 2023 році зменшився внаслідок зміни балансу капіталізованого податку на дохід за договорами страхування.

Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат показала, що теоретична сума податку на прибуток за встановленою законом ставкою податку 18% відрізняється, хоч і незначним чином, від фактичних витрат з податку на прибуток за рік: останні є трохи вищими за розрахункові значення. Загалом витрати з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування зросли у 2022 році порівняно з 2021 роком, але у 2023 році зазнали зменшення, що пов'язано із зниженням прибутку.

Фактична податкова віддача співпадає з теоретичною сумою податку на прибуток і становить 18% у 2021-2022 рр., але у 2023 році фактична перевищує

теоретичну податкову віддачу на 4%. Це може пов'язано з врахуванням інших різниць та витрат, що не включаються до валових.

6. Вивчено зарубіжний досвід податкового регулювання страхового ринку з метою його застосування в практиці українського страхового ринку. З'ясовано, що в більшості західноєвропейських країнах та США функціонує дворівнева система оподаткування страхових компаній, за якою оподатковуються валові страхові премії та прибуток страховиків. При цьому застосовуються різні ставки податку залежно від форм, галузей та видів страхування. Податкова система цих країн базується на принципі диверсифікації податкових методів, що передбачає розподіл податковим регулятором податкового навантаження страховиків, яке не перевищує визначеного рівня ефективності оподаткування, за певним співвідношенням між податком на валові премії і податком на прибуток.

Зроблено висновок, що в Україні компаній можна запропонувати диференціювати ставки податку на валові доходи залежно від природи страхового ризику, як це здійснюється, наприклад, у Франції та в Австрії.

7. Запропоновано заходи щодо удосконалення системи оподаткування страхової діяльності на прикладі показників ПАТ «СК «АРКС»», а саме, диференціювати ставки податку на валові доходи залежно від природи страхового ризику. Проведені розрахунки показали, що за диференційованим підходом до ставок оподаткування за різними видами страхування середньозважена ставка податку на дохід становить 2,78%.

Порівняння отриманих результатів з результатами за чинною ставкою 3% на валові доходи засвідчило, що внаслідок зменшення податкового навантаження отримує додаткові грошові кошти, що збільшить її можливості щодо інвестування фінансових ресурсів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гнатуш О. В. Системний підхід щодо оподаткування діяльності вітчизняних страховиків податком на прибуток. *Економіка України*. 2006. № 7. С.82–87.
2. Боровська Л. В., Шаршонь Д. Ю. Особливості оподаткування страхових компаній. *Культура народів Причорномор'я*. 2013. № 265. С. 95-99.
3. Оподаткування. Юридична енциклопедія : [в 6-ти т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2002. Т. 4. 720 с.
4. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій. Навчальний посібник / Під редакцією д-ра екон. наук, проф. Іванова Ю. Б., д-ра екон. наук, проф. Майбутова І. А. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. 492 с.
5. Податкова система : підручник / З. С. Варналій, М. В. Романюк. Київ : Знання України, 2019. 567 с. 6. Фрадинський О. А. Основи оподаткування : навч. посіб. Львів : «Новий Світ-2000», 2016. 340 с
7. Гузела І. А. Податкове регулювання страхового ринку України. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа та страхування. Західноукраїнський національний університет Міністерства освіти і науки України, Тернопіль, 2022. URL: https://www.wunu.edu.ua/svr/disertacia/guzela/diser_guzela.pdf
8. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» № 334/94- ВР від 28.12.94. URL : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z0334_0.html.
9. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» № 2834/97-ВР від 22.05.97. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/283/97-%D0%B2%D1%80>.

10. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» № 349-IV від 24.12.02. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/349-15>.
11. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» № 1957-IV від 01.07.04. URL : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T041957.html.
12. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань оподаткування» № 398-V від 30.11.06. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/398-16>.
13. Розпорядження Держфінпослуг «Про порядок підтвердження перестраховими брокерами здійснення за їхньою участю перестрахування у перестраховика-нерезидента, рейтинг фінансової надійності (стійкості) якого відповідає встановленим вимогам» № 6763 від 01.02.07. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0140-07>
14. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02. 12. 2010 (із змінами і доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n10756>.
15. Офіційний сайт СК «АРКС». URL: <https://arx.com.ua/>
16. Лазоренко В.В., Аналіз методів оцінки фінансової стійкості підприємства готельного господарства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Випуск 1 (13). 2018. С. 124-128.
17. Шірінян Л. В., Роганова Г.О. Фінансовий аудит як форма контролю і необхідна умова саморегулювання страховиків на ринку. *Фінансові послуги*. 2019. №4-5. С. 2-10.
18. Конкурентоспроможність страхового ринку України в умовах активізації глобалізаційних процесів: колективна монографія / за науковою редакцією д-ра екон. наук, проф. Л. В. Шірінян. К. : Видавництво Ліра-К, 2020. 404 с.

19. Corporate Tax Rates 2021.
URL: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttltaxcorporate-tax-rates.pdf>.
20. Оподаткування юридичних осіб в Великобританії. URL: <https://fbstax.com/uk/tax-planning/united-kingdom/taxation-in-united-kingdom/>.
21. Insurance Premium Tax: guide for insurers. URL: <https://www.gov.uk/guidance/insurance-premium-tax#history>.
22. United Kingdom. Corporate - Taxes on corporate income. URL: <https://taxsummaries.pwc.com/united-kingdom/corporate/taxes-on-corporate-income>.
23. IPT Germany. URL: <https://www.tmfgroup.com/en/services/companies/accounting-tax/ipt/countryprofile/germany/>.
24. Франція без романтики - TAS life. URL: <https://taslife.com.ua/blog/france-insurance>.
25. Страхові послуги. Навч. посіб. / Т. В. Яворська. К.: Знання, 2008. 350 с. URL: <https://textbook.com.ua/strahova-sprava/1473453237/s-13>.
26. Peter Hsu (Zurich), Daniel Flühmann (Zurich) and Tiffany Ender (Zurich). Switzerland: Insurance & Reinsurance 2021. URL: <https://www.mondaq.com/reinsurance/1036496/insurance-reinsurance-2021>.
27. Чудинов С. А. Налогообложение страховой деятельности в Соединенных Штатах Америки. *Страховое дело*. 2009. № 11.
28. Тимошук О. В. Теоретичні аспекти податкового регулювання страхової діяльності. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. 2014. № 2 (17). С. 146–152.
29. Податкова система США. URL: <https://fbs-tax.com/uk/taxplanning/usa/us-tax-system/>.
30. Податковий кодекс Республіки Білорусь. URL: http://etalonline.by/?type=text®num=Hk0200166#load_text_none_1_.

31. Податковий кодекс Республіки Казахстан. URL: <http://brendas.kz/nalogovyy-kodeks-7.html>.
32. Податковий кодекс Республіки Таджикистан. URL: http://www.andoz.tj/images/materiali_andoz_tj/GLAVNOE%20MENU/2_zakonodatelstvo/2_nalogoviy_kodeks_r_t/%D0%9D%D0%9A%D0%A0%D0%A2%20%D0%BD%D0%B0%2001.01.2016.pdf.213
33. Податковий кодекс Республіки Узбекистан. URL: http://fmc.uz/legisl.php?id=k_nal_1.
34. Ставки основных налогов. URL: <https://investinbelarus.by/tax-system/>.
35. Конончук И. А. Реализация налоговой политики, стимулирующей страхование в Республике Беларусь. *Экономика и банки*. 2017. № 1. С. 3-

ДОДАТКИ

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС"	Дата (рік, місяць, число)	2022, грудень, 31	КОДИ	
Територія	Україна, м. Київ	за ЄДРР	1	UA800000000000719633	
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	1	230	
Вид економічної діяльності	Інші види страхування, крім страхування життя	за КВЕД	1	65.12	
Середня кількість працівників	2 769				
Адреса, телефон	вулиця Іллінська, буд. 8, ПОДІЛЬСЬКИЙ р-н, м. КИЇВ, 04070, Україна		3911121		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	38 514	53 192
первісна вартість	1001	76 007	96 609
накопичена амортизація	1002	37 493	43 417
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	80 126	68 928
первісна вартість	1011	181 231	191 029
знос	1012	101 105	122 101
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	1 033 016
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	3 109	2 875
Відстрочені податкові активи	1045	37 779	50 821
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	377 550	510 666
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	66 146	120 102
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	603 224	1 839 600
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	512	751
виробничі запаси	1101	512	751
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	431 466	515 665
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	9 222	12 265
з бюджетом	1135	124	2 586
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	2 281
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	5 811	1 301
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	129 607	184 921
Поточні фінансові інвестиції	1160	1 364 955	762 751
Гроші та їх еквіваленти	1165	470 104	328 445
готівка	1166	15	7
рахунки в банках	1167	469 348	327 569
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	42 758	50 148
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	5 139	8 021
резервах незароблених премій	1183	37 619	42 127

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	2 454 559	1 858 833
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	3 057 783	3 698 433

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	261 975	261 975
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	118 000	118 000
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	577 361	774 797
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	957 336	1 154 772
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	35 938	27 840
Довгострокові забезпечення	1520	278 532	4 332
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	90 702	4 332
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	1 564 044	1 991 693
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	234 480	302 269
резерв незароблених премій	1533	1 329 564	1 689 424
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 878 514	2 023 865
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	30 605	27 732
розрахунками з бюджетом	1620	29 034	39 032
у тому числі з податку на прибуток	1621	28 824	38 990
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	975	351
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	160 941	109 698
Поточні забезпечення	1660	-	342 370
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	378	613
Усього за розділом III	1695	221 933	519 796
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	3 057 783	3 698 433

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Перетяжко
Андрій ІвановичЕП Груба Інна
Іванівна

Перетяжко Андрій Іванович

Груба Інна Іванівна

Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС" за ЄДРПОУ (найменування)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2022	01	01
20474912		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	2010	2 886 159	2 346 190
премії підписані, валова сума	2011	3 405 304	2 680 022
премії, передані у перестраховування	2012	163 795	148 914
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	359 859	206 985
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	4 509	22 067
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(35 763)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	1 268 521	1 009 058
Валовий:			
прибуток	2090	1 617 638	1 301 369
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	(64 908)	(21 331)
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	(67 789)	(23 768)
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	2 881	2 437
Інші операційні доходи	2120	12 426	195 409
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(529 969)	(494 710)
Витрати на збут	2150	(803 140)	(617 259)
Інші операційні витрати	2180	(29 390)	(73 945)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	202 657	289 533
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	174 804	100 809
Інші доходи	2240	31 237	102 146
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(5 448)	(7 364)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(74 789)	(46 574)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Підприємство Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС" за ЄДРПОУ

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2022	01	01
20474912		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	2010	2 886 159	2 346 190
премій підписані, валова сума	2011	3 405 304	2 680 022
премій, передані у перестраховування	2012	163 795	148 914
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	359 859	206 985
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	4 509	22 067
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(35 763)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	1 268 521	1 009 058
Валовий:			
прибуток	2090	1 617 638	1 301 369
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	(64 908)	(21 331)
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	(67 789)	(23 768)
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	2 881	2 437
Інші операційні доходи	2120	12 426	195 409
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(529 969)	(494 710)
Витрати на збут	2150	(803 140)	(617 259)
Інші операційні витрати	2180	(29 390)	(73 945)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	202 657	289 533
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	174 804	100 809
Інші доходи	2240	31 237	102 146
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(5 448)	(7 364)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(74 789)	(46 574)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	328 461	438 550
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(131 025)	(139 892)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	197 436	298 658
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	(17 760)
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	(17 760)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	(17 760)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	197 436	280 898

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	9 479	10 023
Витрати на оплату праці	2505	283 699	257 901
Відрахування на соціальні заходи	2510	49 274	44 076
Амортизація	2515	44 769	49 878
Інші операційні витрати	2520	2 710 751	2 119 231
Разом	2550	3 097 972	2 481 109

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Перетяжко
Андрій ІвановичЕП Груба Інна
Іванівна

Перетяжко Андрій Іванович

Груба Інна Іванівна

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число) 2022 01 01
за ЄДРПОУ 20474912

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2021** р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	-	-
Повернення податків і зборів	3005	21	3
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	3 488	3 043
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	1 631
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	10 499
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	40
Надходження від операційної оренди	3040	-	9
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	3 226 226	2 574 076
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	302 307	197 654
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(144 281)	(862 653)
Праці	3105	(246 838)	(206 372)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(54 528)	(45 920)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(218 763)	(203 778)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(147 951)	(144 147)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(1 815)	(705)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(68 997)	(58 926)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(2 158 894)	(1 058 162)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(505 585)	(75 232)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	203 153	334 838
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	779 809	473 462
необоротних активів	3205	397	445
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	196 842	104 317
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	1 404	96 839
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	953 440	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(944 258)	(1 000 231)
необоротних активів	3260	(28 046)	(20 153)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(1 830)	(111 550)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(992 201)	(229)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-34 443	-457 100
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Находження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(29 612)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-29 612	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	139 098	-122 262
Залишок коштів на початок року	3405	189 645	572 406
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(298)	19 960
Залишок коштів на кінець року	3415	328 445	470 104

Керівник

ЕП Перетяжко
Андрій Іванович

Перетяжко Андрій Іванович

Головний бухгалтер

ЕП Груба Інна
Іванівна

Груба Інна Іванівна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС"	Дата (рік, місяць, число)	КОДН
Територія	Україна, м. Київ	за ЄДРПОУ	20474912
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КАТОГТГ	UA80000000000719633
Вид економічної діяльності	Інші види страхування, крім страхування життя	за КОПФГ	230
Середня кількість працівників	2 760	за КВЕД	65.12
Адреса, телефон	вулиця Іллінська, буд. 8, ПОДІЛЬСЬКИЙ р-н, м. КИЇВ, 04070, Україна	3911121	
Одиниця виміру: тис. грн. (без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "ч" у відповідній клітинці):			
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Нематеріальні активи			
Нематеріальні активи	1000	53 192	114 585
первісна вартість	1001	96 609	167 221
накопичена амортизація	1002	43 417	52 636
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	68 928	64 595
первісна вартість	1011	191 029	201 513
знос	1012	122 101	136 918
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1 033 016	360 325
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	2 875	2 220
Відстрочені податкові активи	1045	50 821	49 893
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	510 666	399 440
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	120 102	131 033
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 839 600	1 122 091
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	751	750
виробничі запаси	1101	751	750
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	515 665	512 311
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	1130	12 265	17 226
з бюджетом	1135	2 586	2 294
у тому числі з податку на прибуток	1136	2 281	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахований доходів	1140	1 301	5 341
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	184 921	151 823
Поточні фінансові інвестиції	1160	762 751	1 381 557
Гроші та їх еквіваленти	1165	328 445	908 742
готівка	1166	7	10
рахунки в банках	1167	327 569	908 732
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	50 148	716 498
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	8 021	699 024
резервах незароблених премій	1183	42 127	17 473

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	1 858 833	3 696 542
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	3 698 433	4 818 633

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	261 975	261 975
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	118 000	139 906
Нерозподілений прибуток (мелокритий збиток)	1420	774 797	1 290 268
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1 154 772	1 692 149
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	27 840	20 554
Довгострокові забезпечення	1520	4 332	15 719
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	4 332	15 749
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	1 991 693	2 443 238
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	302 269	1 044 914
резерв нетраблених премій	1533	1 689 424	1 398 324
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	2 023 865	2 479 541
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	27 732	59 076
розрахунками з бюджетом	1620	39 032	27 518
у тому числі з податку на прибуток	1621	38 990	27 316
розрахунками зі страхування	1625	-	168
розрахунками з оплати праці	1630	351	107
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	109 698	203 145
Поточні забезпечення	1660	342 370	356 105
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	613	824
Усього за розділом III	1695	519 796	646 943
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів державного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	3 698 433	4 818 633

Керівник

Перетяжко Андрій Іванович

Головний бухгалтер

Груба Інна Іванівна

1 Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць за територіями територіальних громад

2 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС"** (найменування) Дата (рік, місяць, число) **2023 01 01** за СДРПОУ **20474912**

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за **Рік 2022** р. Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	2010	2 935 548	2 886 159
премій підписані, валова сума	2011	2 763 900	3 405 304
премій, передані у перестрахування	2012	94 797	163 795
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	(291 099)	359 859
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	(24 654)	4 509
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	1 012 162	1 268 521
Валовий:			
прибуток	2090	1 923 386	1 617 638
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	(51 641)	(64 908)
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	(742 645)	(67 789)
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	691 004	2 881
Інші операційні доходи	2120	91 458	12 426
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(610 243)	(529 969)
Витрати на збут	2150	(826 012)	(803 140)
Інші операційні витрати	2180	(69 131)	(29 390)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	457 817	202 657
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	232 130	174 804
Інші доходи	2240	217 590	31 237
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(4 635)	(5 448)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(152 890)	(74 789)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	750 012	328 461
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(212 635)	(131 025)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	537 377	197 436
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	537 377	197 436

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	8 702	9 479
Витрати на оплату праці	2505	373 643	283 699
Відрахування на соціальні заходи	2510	64 408	49 274
Амортизація	2515	43 796	44 769
Інші операційні витрати	2520	3 135 899	2 710 751
Разом	2550	3 626 448	3 097 972

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Перетяжко Андрій Іванович

Головний бухгалтер

Груба Інна Іванівна

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2023	01	01
20474912		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за **Рік 2022** р.

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	-	-
Повернення податків і зборів у тому числі податку на додану вартість	3005	-	21
Цільового фінансування	3010	4 089	3 488
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	14 582	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	22 249	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1	-
Надходження від операційної оренди	3040	1	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	2 704 843	3 226 226
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	190 781	302 307
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(88 553)	(144 281)
Праці	3105	(296 316)	(246 838)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(65 450)	(54 528)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(293 375)	(218 763)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(214 600)	(147 951)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(40)	(1 815)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(78 735)	(68 997)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(1 706 093)	(2 158 894)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(164 096)	(505 585)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	322 663	203 153
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	787 556	779 809
необоротних активів	3205	404	397
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	202 115	196 842
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	1 513	1 404
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	488 080	953 440

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(787 910)	(944 258)
необоротних активів	3260	(100 603)	(28 046)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(1 355)	(1 830)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(370 142)	(992 201)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	219 658	-34 443
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(32 217)	(29 612)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-32 217	-29 612
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	510 104	139 098
Залишок коштів на початок року	3405	328 445	189 645
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	70 193	(298)
Залишок коштів на кінець року	3415	908 742	328 445

Керівник

Перетяжко Андрій Іванович

Головний бухгалтер

Груба Інна Іванівна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС"	Дата (рік, місяць, день)	31.12.2023	КОДИ
Територія	Україна, м.Київ	за ЄДРПОУ	40274817	UA800000000000719633
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230	
Вид економічної діяльності	Інші види страхування, крім страхування життя	за КВЕД	65.12	
Середня кількість працівників	2 786			
Адреса, телефон	вулиця Іллінська, буд. 8, ПОДІЛЬСЬКИЙ р-н, м. КИЇВ, 04070, Україна	3911121		
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)				
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):				
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності				

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	114 585	149 822
первісна вартість	1001	167 221	217 723
накопичена амортизація	1002	52 636	67 901
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	64 595	82 522
первісна вартість	1011	201 513	205 905
знос	1012	136 918	123 383
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	360 325	1 214 305
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	2 220	1 939
Відстрочені податкові активи	1045	49 893	9 976
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	131 033	226 080
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	722 651	1 684 644
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	750	908
виробничі запаси	1101	750	908
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	17 226	8 817
з бюджетом	1135	2 531	2 409
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	2 278
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	5 341	5 784
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	69 017	104 156
Поточні фінансові інвестиції	1160	1 381 557	1 745 446
Гроші та їх еквіваленти	1165	908 742	196 329
готівка	1166	10	6
рахунки в банках	1167	908 732	196 323
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	671 492	686 739
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	671 492	686 739
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	3 056 656	2 750 588
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	3 779 307	4 435 232

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	261 975	261 975
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	118 000	118 000
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 392 214	1 800 525
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1 772 189	2 180 500
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	20 554	29 366
Довгострокові забезпечення	1520	15 749	41 128
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	15 749	41 128
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	1 730 752	1 956 623
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	1 730 752	1 956 623
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 767 055	2 027 117
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	59 076	26 807
розрахунками з бюджетом	1620	3 579	15 020
у тому числі з податку на прибуток	1621	3 189	15 020
розрахунками зі страхування	1625	89	-
розрахунками з оплати праці	1630	106	38
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	37 351	38 091
Поточні забезпечення	1660	139 038	147 521
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	824	138
Усього за розділом III	1695	240 063	227 615
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	3 779 307	4 435 232

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Перетяжко
Андрій ІвановичЕП Груба Інна
Іванівна

Перетяжко Андрій Іванович

Груба Інна Іванівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС" (найменування)
Дата (рік, місяць, число) 2024 01 01
за ЄДРПОУ 20474912

КОДИ		
2024	01	01
20474912		

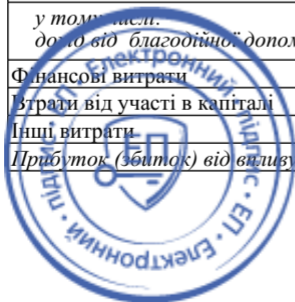
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2023 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	2010	3 352 601	3 054 570
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	1 382 682	1 029 275
Валовий:			
прибуток	2090	1 969 919	2 025 295
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	8 917	73 070
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(-)	(-)
Витрати на збут	2150	(1 182 635)	(1 071 393)
Інші операційні витрати	2180	(639 413)	(620 124)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	156 788	406 848
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	373 256	232 132
Інші доходи	2240	131 432	217 250
у тому числі:	2241	-	-
доход від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(57 500)	(29 337)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(56 717)	(153 366)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	547 259	673 527
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(138 948)	(121 058)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	408 311	552 469
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	408 311	552 469

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	11 367	8 702
Витрати на оплату праці	2505	426 679	373 643
Відрахування на соціальні заходи	2510	65 175	64 407
Амортизація	2515	39 105	43 796
Інші операційні витрати	2520	2 585 011	2 766 561
Разом	2550	3 127 337	3 257 109

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Перетяжко
Андрій ІвановичЕП Груба Інна
Іванівна

Перетяжко Андрій Іванович

Груба Інна Іванівна

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2024	01	01
20474912		

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2023 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	-	-
Повернення податків і зборів	3005	2	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	2 559	4 089
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	1 834	14 582
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	25 068	22 249
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	4	1
Надходження від операційної оренди	3040	1	1
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	3 559 887	2 704 843
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	340 349	190 781
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(369 869)	(88 553)
Праці	3105	(339 103)	(296 316)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(72 260)	(65 450)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(284 829)	(293 375)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(194 061)	(214 600)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(40)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(90 768)	(78 735)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(2 294 699)	(1 706 093)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(427 769)	(164 096)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	141 175	322 663
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	1 700 182	787 556
необоротних активів	3205	6 624	404
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	299 923	202 115
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	2 173	1 513
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	688 997	488 080

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(2 621 402)	(787 910)
необоротних активів	3260	(97 019)	(100 603)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(80)	(1 355)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(835 565)	(370 142)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-856 167	219 658
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Находження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(32 217)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-32 217
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-714 992	510 104
Залишок коштів на початок року	3405	908 742	328 445
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	2 579	70 193
Залишок коштів на кінець року	3415	196 329	908 742

Керівник

ЕП Перетяжко
Андрій Іванович

Перетяжко Андрій Іванович

Головний бухгалтер

ЕП Груба Інна
Іванівна

Груба Інна Іванівна

